

2015 Ετήσια Έκθεση KPMG

**Ιδιωτική
Ασφαλιστική Αγορά**

Δεκέμβριος 2015

---

kpmg.com/gr

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	5
Solvency II - Επιπτώσεις	6
Λογιστική Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων	8
Φορολογία Ασφαλιστικών επιχειρήσεων	10
Ετήσια Έρευνα KPMG «Η Χρηματοοικονομική Κατάσταση των Ελληνικών Ασφαλιστικών Εταιρειών»	12
1 Κεφαλαιοποίηση και Αποτελέσματα (Capitalization & Results)	14
2 Δείκτες Ζημιών (Loss Ratios)	17
3 Έξοδα Πρόσκτησης και Γενικά Έξοδα (Acquisition Costs & General Expenses)	22
4 Αποδοτικότητα και Δραστηριότητα (Performance & Activity Ratios)	25
5 Αποθεματοποίηση (Reservation Ratios)	30
6 Ρευστότητα (Liquidity)	34
Συμπεράσματα	36

Εισαγωγή

Η KPMG με προσήλωση στην ενημέρωση των ασφαλιστικών εταιρειών και των στελεχών του χώρου και με στόχο την ποιοτική μελέτη του κλάδου της Ιδιωτικής Ασφάλισης στην Ελλάδα, προχώρησε για 5η συνεχή χρονιά στην έκδοση της Ετήσιας Έκθεσης για το 2015 που περιλαμβάνει την έρευνα για τη Χρηματοοικονομική Κατάσταση των Ασφαλιστικών Εταιρειών για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2014.

Φέτος, η Έκθεση περιλαμβάνει και ενότητες υψηλού ενδιαφέροντος για τους ασφαλιστές, όπως ενημέρωση επί των επιπτώσεων από την εφαρμογή της Οδηγίας Φερεγγυότητα II (Solvency II), θέματα φορολογίας ασφαλιστικών επιχειρήσεων καθώς και εξελίξεις στη Λογιστική των ασφαλιστηρίων συμβολαίων και χρηματοοικονομικών μέσων.

Λαμβάνοντας την ευκαιρία αυτή, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όλους όσοι συνέβαλλαν στην έκδοση αυτή, συνεργάτες και συναδέλφους.

Ελπίζουμε να αποτελέσει μία πολύτιμη πηγή πληροφοριών για εσάς και τον οργανισμό σας.

Φίλιππος Κάσσο

Γενικός Διευθυντής

Τμήμα Ελέγχου Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων KPMG

Solvency II - Επιπτώσεις

Το 2016 αναμένεται να είναι μια ενδιαφέρουσα περίοδος για την ασφαλιστική βιομηχανία. Στο προβληματικό μακροοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα, στις πιέσεις στην τιμολόγηση, στα συνεχιζόμενα χαμηλά επιτόκια έρχεται να προστεθεί και η έναρξη εφαρμογής της οδηγίας Solvency II από 1 Ιανουαρίου 2016 με σημαντικές επιπτώσεις για όλες τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Η εφαρμογή της νέας οδηγίας θα επηρεάσει όλο το φάσμα των λειτουργιών μια εταιρείας και θα επιφέρει **τακτικές επιπτώσεις**, που αφορούν στην καθημερινότητά της και επομένως γίνονται αντιληπτές σε βραχυπρόθεσμη περίοδο, αλλά και στις **στρατηγικές** που αφορούν σε μέσο-μακροπρόθεσμο διάστημα.

Το αποτέλεσμα των αποφάσεων της επιχείρησης κατά το στάδιο της προετοιμασίας θα φανεί άμεσα ακόμη και από το πρώτο έτος εφαρμογής της οδηγίας.

Τακτικές επιπτώσεις

Αναδιοργάνωση Μία από τις αμεσότερες συνέπειες από τη νέα οδηγία είναι η αναδιοργάνωση λειτουργιών, διαδικασιών και τμημάτων της επιχείρησης. Μία από τις προτεινόμενες λύσεις σχετίζεται με αυτό που λέγεται **"Finance Transformation"**, καθώς θεωρείται ότι τμήμα του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος μιας ασφαλιστικής επιχείρησης περνάει μέσα από τις ευρύτερες οικονομικές υπηρεσίες συμπεριλαμβανομένων και των αναλογιστικών τμημάτων, υπεύθυνων για τη σύνταξη των διευρυμένων εποπτικών οικονομικών αναφορών.

Ο μετασχηματισμός του οικονομικού τμήματος θα είναι μια εξελισσόμενη διαδικασία, η οποία θα πρέπει να ξεκινήσει με την υιοθέτηση μιας πιο ολοκληρωτικής οργάνωσης ενόψει των διαφόρων ρυθμιστικών αλλαγών με στόχο τις συνέργειες στην έκδοση και ανάλυση των αναφορών και τελικά τη μείωση του κόστους παραγωγής τους. Τμήματα όπως της Ανάλυσης και Διαχείρισης Κινδύνων (underwriting, risk) αναμένεται να επηρεαστούν επίσης σημαντικά.

Τιμολογιακή πολιτική

Επανασχεδιασμός τιμολογιακής πολιτικής ανάλογα με την ανάπτυξη νέων προϊόντων αλλά και των αποτελεσμάτων ελέγχου κεφαλαιουχικών αναγκών των εν ισχύ προϊόντων σε περιβάλλον Solvency II. Για κάποια προϊόντα, θα πρέπει να αυξηθεί σημαντικά η τιμή διάθεσής τους διαφορετικά θα σταματήσει η νέα παραγωγή τους λόγω του γεγονότος ότι με τις ανάγκες για πρόσθετα κεφάλαια που δημιουργούν, η διάθεσή τους γίνεται πλέον ασύμφορη.

Πληροφορικά συστήματα

Επενδύσεις σε νέα συστήματα για την εξαγωγή πληροφοριών Solvency II, την προετοιμασία και κατάθεση των επιμέρους πινάκων και πληροφοριών (πχ. QRTs). Ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης και το διαθέσιμο προϋπολογισμό, οι επιχειρήσεις επιλέγουν συστήματα για πλήρη αυτοματοποίηση και σύνδεση με τα υπάρχοντα συστήματα, ή προχωρούν σε ανάπτυξη φύλλων υπολογισμού (τύπου excel) που απαιτούν ωστόσο, σημαντική χειρόγραφη εργασία με περιορισμένες δικλίδες ασφαλείας.

Επενδυτική πολιτική

Οι αλλαγές στις επενδύσεις και η επιλογή προϊόντων χαμηλότερου ρίσκου είναι σε πολλές περιπτώσεις από προτεινόμενη λύση ως μονόδρομος ιδιαίτερα κατά τα πρώτα έτη μετάβασης.

Νέα κεφάλαια

Η εύρεση κεφαλαίων αφορούσε κυρίως στις περιόδους προσαρμογής πριν την εφαρμογή της οδηγίας. Ωστόσο, στην Ελλάδα μέρος των ασφαλιστών δεν έχει καταφέρει να φτάσει στο απαιτούμενο ύψος κεφαλαίων και επομένως η αναζήτηση νέων κεφαλαίων παραμένει ακόμη για τις επιχειρήσεις αυτές η βασική επιδίωξη σε βραχυπρόθεσμο στάδιο.

Στρατηγικές επιπτώσεις

Η Εφαρμογή του Solvency II μεταφέρει τις επιχειρήσεις σε ένα νέο πιο ανταγωνιστικό περιβάλλον που απαιτεί τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων για τη συνέχιση της ομαλής λειτουργίας τους. Οι αποφάσεις αυτές συνδέονται με τις στρατηγικές επιπτώσεις που προκαλεί η νέα οδηγία και καλύπτουν όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της εταιρείας.

Εξορθολογισμός Χαρτοφυλακίου

(με αυξημένη δραστηριότητα εξαγορών)

Το Solvency II, σε συνδυασμό με την ευρύτερη δυναμική της αγοράς, είναι πιθανό να αναγκάσει τις διοικήσεις και τους ιδιοκτήτες των ασφαλιστικών επιχειρήσεων να αξιολογήσουν κριτικά τη στρατηγική τους, τη γεωγραφική κάλυψη, την ανάπτυξη προϊόντων και τα δίκτυα διανομής.

Μη βασικές ή μη κερδοφόρες δραστηριότητες είναι πιθανό να πωληθούν ή να σταματήσουν τη λειτουργία τους.

Προσδοκίες και μεγαλύτερη προσοχή στη διαχείριση των κλειστών χαρτοφυλακίων διότι το Solvency II αυξάνει την προσοχή στη βελτιστοποίηση του κεφαλαίου και την ανάδειξη των κερδών.

Απλοποίηση χαρτοφυλακίων

Μία από τις πιο ενδιαφέρουσες επιπτώσεις σχετίζεται με τον βαθμό στον οποίο το Solvency II επιβάλλει την απλούστευση των επιχειρηματικών μοντέλων.

Υπάρχουν δύο ανταγωνιστικοί παράγοντες που παίζουν ρόλο:

- μείωση της πολυπλοκότητας, διαχωρισμός σύνθετων μερών, εξωτερική ανάθεση λειτουργιών (outsourcing) και μετάβαση σε ένα μοντέλο που αξιοποιεί τις συμμαχίες και συνεργασίες για την κάλυψη των αναγκών των πελατών
- μεγιστοποίηση των οφελειών από τη διαφοροποίηση (maximize diversification effects) και τις οικονομίες κλίμακας για καλύτερη απόδοση

Το τελικό αποτέλεσμα θα ποικίλει ανάλογα με τον τομέα, αλλά και τη (μεγαλύτερη) χρήση των συμμαχιών και συνεργασιών για τη δημιουργία αποτελεσματικότερων μοντέλων λειτουργίας η οποία φαίνεται να είναι πιο πιθανή από ποτέ (τόσο από άποψη κεφαλαίων όσο και ικανότητας).

Διατάραξη

«Διατάραξε ή θα διαταραχθείς»

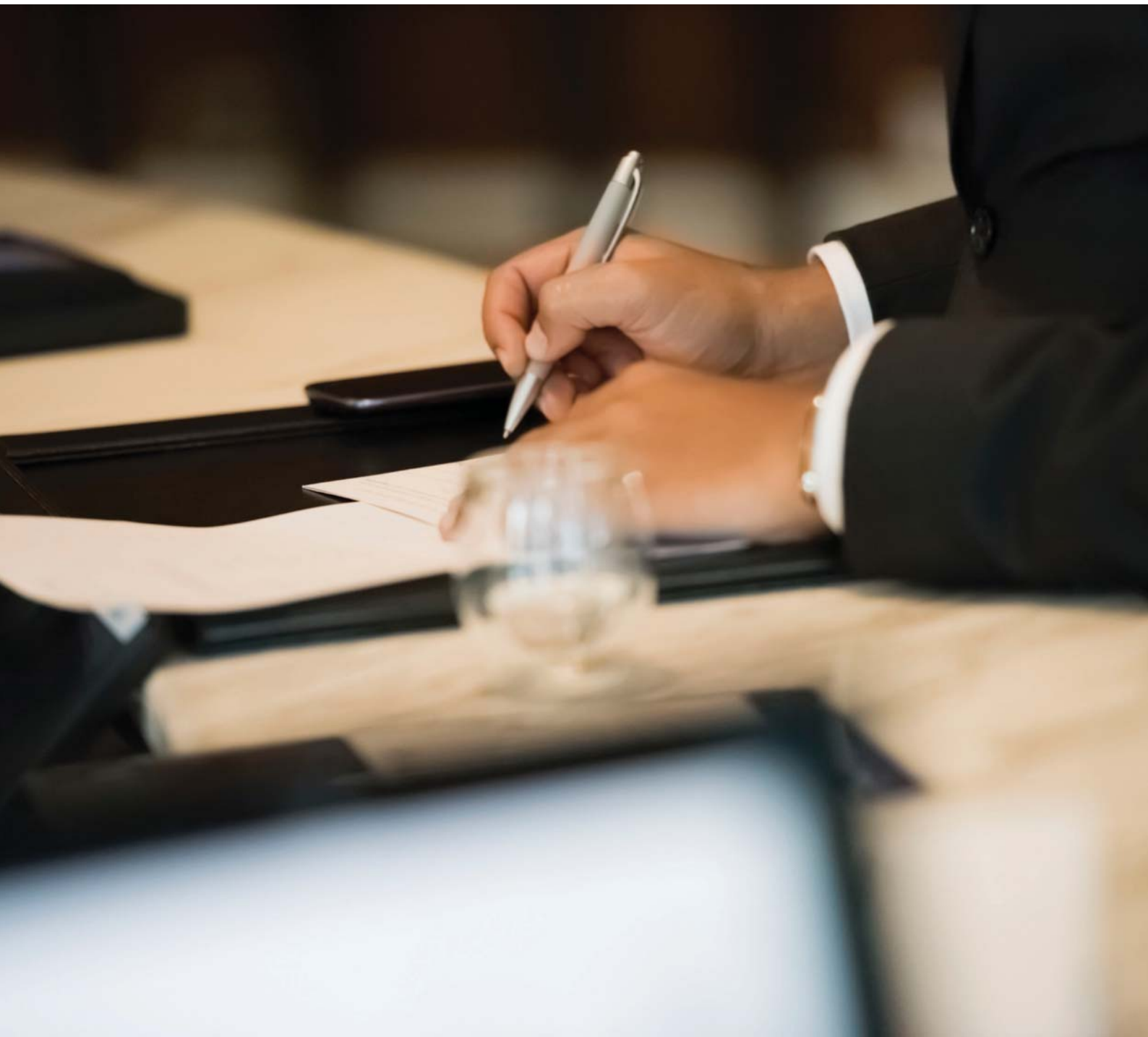
Οι ασφαλιστές αντιμετωπίζουν την πρόκληση είτε να διαταράξουν τον τομέα ή να διαταραχθούν από νεοεισερχόμενους και πιθανότατα πιο καινοτόμους παίκτες.

Το Solvency II θα λειτουργήσει ως καταλύτης για τις ασφαλιστικές εταιρείες να αδράξουν την πρωτοβουλία, που συνδέεται με την ανάγκη της απλούστευσης, την ανάπτυξη νέων προϊόντων και νέων τρόπων για αλληλεπίδραση με τους πελάτες; Αυτή είναι η καταλληλότερη συγκυρία για να γίνει κάτι τέτοιο.

Επιπλέον, στις στρατηγικές επιπτώσεις συγκαταλέγονται, οι πρωτοποριακοί τρόποι διαφοροποίησης και περιορισμού κινδύνου (π.χ. προϊόντα προστασίας κεφαλαίου, μεταφορές χαρτοφυλακίου), η βελτιστοποίηση και ενίσχυση κεφαλαιακής διάρθρωσης (π.χ. χρήση εγγυήσεων και πιστωτικών επιστολών), μετασχηματισμοί της νομικής οντότητας της ασφαλιστικής εταιρείας (π.χ. υποκατάστημα έναντι θυγατρικής, εσωτερική έναντι εξωτερικής αντασφάλισης), χρήση των λύσεων της κεφαλαιαγοράς (π.χ. τιλοποιήσεις, ειδικού σκοπού σχήματα, μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας), επένδυση στην υποδομή (π.χ. επενδύσεις σε πληροφοριακά συστήματα και λοιπές υποδομές για την αντιμετώπιση των αυξανόμενων εποπτικών και λοιπών απαιτήσεων).

Λογιστική Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων

Οι επερχόμενες αναθεωρήσεις των λογιστικών προτύπων για την απεικόνιση και επιμέτρηση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που θα καλυφθούν με τη δεύτερη φάση του Δ.Π.Χ.Α. 4 καθώς και των Χρηματοοικονομικών Μέσων που θα καλυφθεί με την υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α. 9 αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικά τη λειτουργία και τις οικονομικές αναφορές των ασφαλιστικών εταιρειών.

Λόγω των σημαντικών αλλαγών και επιπτώσεων που αναμένεται να επιφέρουν αυτά τα δύο πρότυπα, πολλές είναι οι αντιδράσεις και τα σχόλια από μεγάλους ασφαλιστικούς ομίλους αλλά και εμπλεκόμενους φορείς με αποτέλεσμα την καθυστέρηση της οριστικοποίησης και εφαρμογής τους από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Πρόσφατα, στις 9 Δεκεμβρίου 2015, η επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) ανακοίνωσε προς διαβούλευση προτάσεις που έχουν στόχο τη μείωση των επιδράσεων από τη διαφορετική ημερομηνία εφαρμογής των προτύπων για τα ασφαλιστήρια Συμβόλαια (Δ.Π.Χ.Α. 4 Φάση II) η οποία δεν έχει οριστικοποιηθεί ακόμη, και του προτύπου για τα Χρηματοοικονομικά Μέσα (Δ.Π.Χ.Α. 9), η ημερομηνία εφαρμογής του οποίου έχει τεθεί για την 1 Ιανουαρίου 2018. Η διαβούλευση ολοκληρώνεται με την κατάθεση σχολίων επί των προτάσεων ως την 8 Φεβρουαρίου 2016.

Α' Πρόταση: Προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή του IFRS 9

Προτάσεις

- Για μερικές οικονομικές οντότητες θα πρέπει να επιτραπεί να αναβάλουν την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Δ.Π.Χ.Α. 9.
- Η ασφαλιστική δραστηριότητα θα πρέπει να είναι η κυρίαρχη δραστηριότητα μιας οικονομικής οντότητας.
- Η προσωρινή απαλλαγή θα ισχύει σε επίπεδο οντότητας.

Πιθανές επιπτώσεις

- Έμφαση στο επίπεδο της κυριαρχίας - ένα παράδειγμα των προτάσεων δείχνει ότι οι ασφαλιστικές δραστηριότητες μιας οικονομικής οντότητας δεν μπορούν να θεωρηθούν κυρίαρχες όταν το 75% των υποχρεώσεων της υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 4.
- Εξέταση του κόστους της διαφορετικής εφαρμογής σε θυγατρική και μητρική - η θυγατρική μπορεί να εξαιρεθεί αν πληρούνται τα κριτήρια ενώ η μητρική όχι, ή το αντίστροφο.
- Εξέταση των απαιτήσεων σε γνωστοποιήσεις - θα μπορούσε να προκαλέσει αλλαγές στα πληροφοριακά σύστημα και νέες προκλήσεις.

Β' Πρόταση: Ολική προσέγγιση

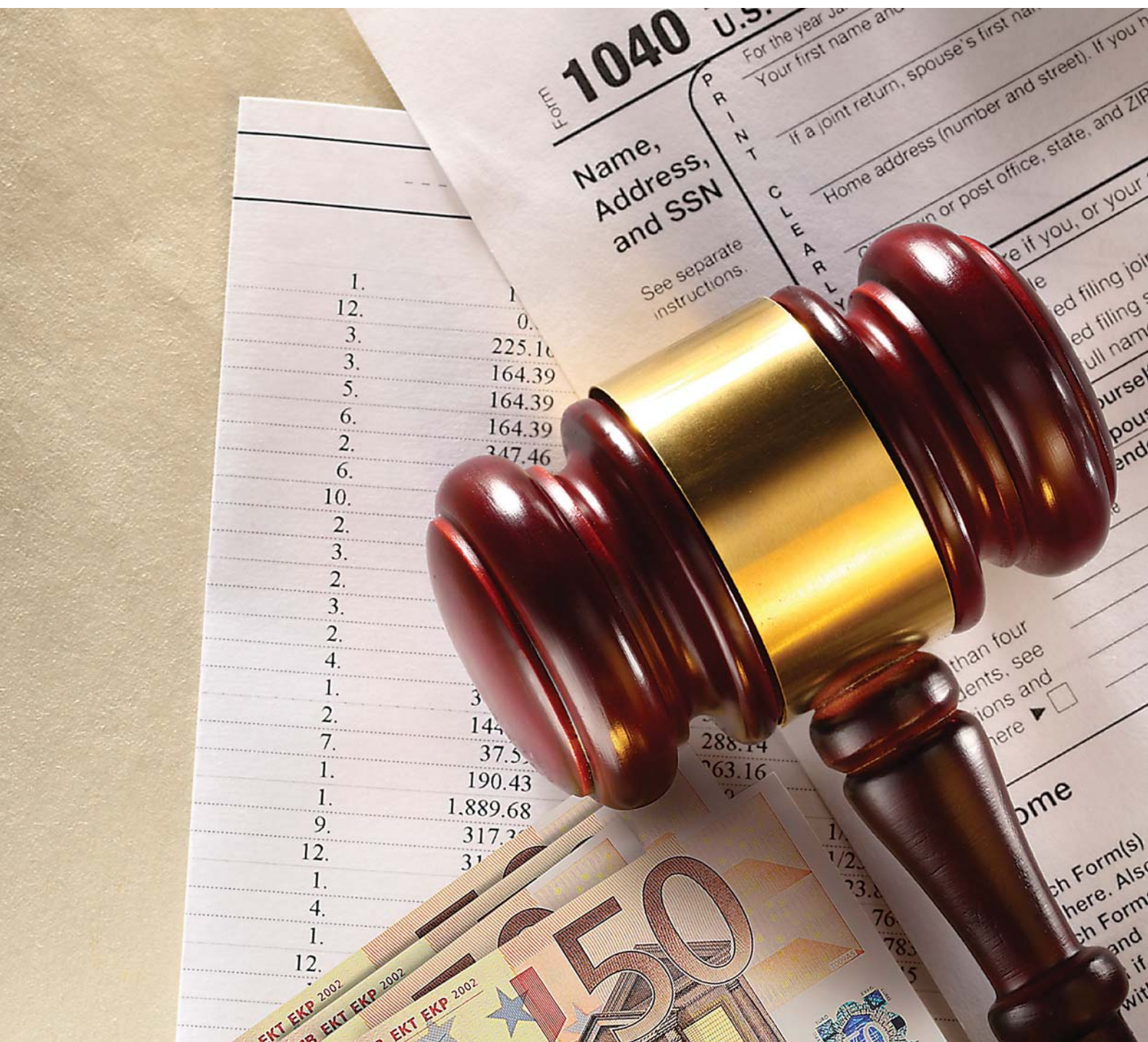
Προτάσεις

- Για συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, η διαφορά μεταξύ των αποτελεσμάτων σε στοιχεία βάσει του Δ.Π.Χ.Α. 9 και του προηγούμενου λογιστικού προτύπου θα μπορούσε να αναγνωριστεί στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα (OCI).
- Επιλέξιμα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μπορεί να αφορούν συμβάσεις οι οποίες:
  - είναι στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 4,
  - έχουν ταξινομηθεί σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων στο σύνολό τους, σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 9, και
  - δεν είχαν ταξινομηθεί σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, στο σύνολό τους σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39.

Πιθανές επιπτώσεις

- Σκέψεις για το ύψος της αλληλεπίδρασης μεταξύ της ολικής προσέγγισης και της τρέχουσας διαδικασίας για τη «σκιάδη» λογιστική (shadow accounting).
- Συζήτηση για το πώς θα αναπτυχθούν μέθοδοι για τον υπολογισμό των διαφορών μεταξύ των Δ.Π.Χ.Α. 9 και Δ.Λ.Π. 39 και για την παρακολούθηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, επειδή οι διαδικασίες και τα συστήματα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης θα πρέπει να εφαρμόζουν τα δύο πρότυπα παράλληλα για ορισμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.
- Αξιολόγηση των δαπανών που συνδέονται με την υλοποίηση δύο σημαντικών προτύπων σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Φορολογία Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων

Παρακρατούμενοι φόροι Σύμφωνα με την ΠΟΛ 1120/2014 δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 64 του Ν. 4172/2013 περί Παρακράτηση φόρου αμοιβών ασφαλιστικών πρακτόρων/μεσιτών/συμβούλων

Σύμφωνα με την ΠΟΛ 1120/2014 δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 64 του Ν. 4172/2013 περί παρακράτησης φόρου 20% οι αμοιβές αντιπροσώπων, πρακτόρων, μεσιτών, κ.λπ. από αμοιβές ή προμήθειες για τη σύναψη σύμβασης προμήθειας από αλλοδαπά εργοστάσια ή αλλοδαπούς οίκους οποιασδήποτε φύσης υλικού, μεταφορέων, μεσιτών, πρακτόρων, διαμεσολαβητών, εκτελωνιστών, φωτορεπόρτερ, διαφημιστών, επιχειρήσεων που έχουν σαν αντικείμενο ασφαλιστικές δραστηριότητες, εφόσον αυτές εκδίδουν εκκαθαρίσεις με τις αμοιβές των συνεργατών τους, προς τους συνεργάτες τους (ασφαλιστικούς πράκτορες, μεσίτες ασφαλίσεων, ασφαλιστικούς συμβούλους κ.λπ.), αμοιβές για υπηρεσίες φασόν, προώθησης προϊόντων και γενικά οι αμοιβές που με το Ν. 2238/1994 χαρακτηρίζονται ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις, και στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται η υποβολή μηδενικής δήλωσης παρακρατούμενου φόρου. Επίσης, με την ΠΟΛ 1047/2015 διευκρινίζεται ότι οι παραπάνω αμοιβές δε θεωρούνται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες έστω κι αν προέρχονται από 1-3 εργοδότες.

Φορολογία

Τεχνικά αποθέματα

Εκπίπτουν τα τεχνικά αποθέματα που υποχρεωτικά σχηματίζουν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις με βάση τις διατάξεις του άρθρου 7 του Ν.Δ. 400/1970 «Περί Ιδιωτικής Ασφάλισης» (περ. II, παρ. ΙΓ της ΠΟΛ 1113/2.6.2015) για τον προσδιορισμό των κερδών τους.

Κατά συνέπεια, το σύνολο των τεχνικών (ασφαλιστικών) αποθεμάτων που σχηματίζουν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις εφόσον είναι σύμφωνες με τις κείμενες διατάξεις της ασφαλιστικής νομοθεσίας όπως ισχύει, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων. Επιπλέον, σύμφωνα με τον ΠΟΛ 1042/2015, οι υπεραποδόσεις επενδύσεων μαθηματικών αποθεμάτων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων θεωρούνται *μερίσματα* στη φορολογία εισοδήματος.

Φόροι ασφαλιστρών

Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 4334/2015 μεταβλήθηκαν οι συντελεστές του φόρου επί των ασφαλιστρών των λοιπών κλάδων από 10% σε 15%. Αντίθετα, οι συντελεστές φόρου επί των ασφαλιστρών κλάδου πυρός και κλάδου ζωής παρέμειναν σταθεροί (20% και 4% αντίστοιχα).

Επίσης, καταργείται η παρ. 5 του άρθρου 29 του Ν. 3492/2006 και κάθε διάταξη που αφορά σε απαλλαγές από το φόρο κύκλου εργασιών, η οποία επιβαλλόταν με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 14 του α.ν. 1524/1950.

Κατ' εξαίρεση, διατηρείται η απαλλαγή από το φόρο ασφαλιστρών για τα καταβαλλόμενα ασφάλιστρα ζωής εφόσον τα συναπτόμενα συμβόλαια είναι διάρκειας τουλάχιστον 10 ετών.

Σημειώνεται ότι τα προαναφερόμενα, ισχύουν από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (16-7-2015) και αφορούν ασφάλιστρα και κάθε είδους δικαιώματα, τα οποία καθίστανται απαιτητά από την ημερομηνία αυτή και μετά.

Στην πράξη μεγάλο μέρος των ασφαλιστικών εταιρειών, λόγω και του γεγονότος ότι οι αποδείξεις ασφάλισης για περιόδους μετά την 16 Ιουλίου είχαν ήδη εκδοθεί πριν από την ψήφιση της τροπολογίας, απορρόφησε το κόστος της αλλαγής αυτής, και χωρίς να πρόκειται για ίδια δαπάνη της επιχείρησης.

Φορολογία

Ομαδικά ασφαλιστήρια συμβόλαια

Ομαδικό ασφαλιστήριο πρόγραμμα ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής ασφάλισης:

Από τον υπολογισμό του εισοδήματος από μισθωτή εργασία εξαιρούνται τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται από τον εργοδότη για την ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή κάλυψη του υπαλληλικού του προσωπικού στο πλαίσιο ασφαλιστηρίου συμβολαίου, μέχρι το ποσό ΕΥΡΩ 1 500 ετησίως ανά εργαζόμενο. Το υπερβάλλον θεωρείται ως φορολογητέα παροχή για τον εργαζόμενο. Τονίζεται ότι οι εισφορές που αφορούν στα συγγενικά πρόσωπα του εργαζόμενου, θεωρούνται φορολογητέες παροχές σε είδος εφόσον υπερβαίνουν το όριο των ΕΥΡΩ 300.

Ομαδικό ασφαλιστήριο πρόγραμμα συνταξιοδοτικής ασφάλισης: Τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται από τον εργαζόμενο ή τον εργοδότη για λογαριασμό του εργαζόμενου στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων εξαιρούνται από τον υπολογισμό του εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες. Η ασφάλιση όμως που θα λάβει ο εργαζόμενος στη λήξη του προγράμματος φορολογείται ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες με ειδική κλίμακα.

Επιπλέον, η ασφάλιση που καταβάλλεται στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων φορολογείται αυτοτελώς:

α) Με συντελεστή 15% για κάθε περιοδικά καταβαλλόμενη παροχή.

β) Με συντελεστή 10% για εφάπαξ καταβαλλόμενη παροχή μέχρι ΕΥΡΩ 40 000 και με συντελεστή 20% για εφάπαξ καταβαλλόμενη παροχή που κατά το μέρος (Ν.4524/2014) που υπερβαίνει τις ΕΥΡΩ 40 000.

Οι συντελεστές των ανωτέρω περιπτώσεων αυξάνονται κατά 50% σε περίπτωση είσπραξης από τον δικαιούχο ποσού πρόωρης εξαγοράς. Δε θεωρείται πρόωρη εξαγορά κάθε καταβολή που πραγματοποιείται σε εργαζόμενο ο οποίος έχει θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα ή έχει υπερβεί το 60ο έτος της ηλικίας του, καθώς και κάθε καταβολή που γίνεται χωρίς τη βούληση του εργαζόμενου, όπως σε περίπτωση απόλυσής του ή πτώχευσης του εργοδότη (παρ. 4, άρθρο 15 Ν. 4172/2013).

Ετήσια Έρευνα KPMG

Η χρηματοοικονομική κατάσταση
των ελληνικών ασφαλιστικών εταιρειών

Εισαγωγή

Η KPMG για πέμπτη συνεχή χρονιά, με σκοπό την ποιοτική μελέτη του κλάδου της Ιδιωτικής Ασφάλισης, πραγματοποίησε ανάλυση των Οικονομικών Καταστάσεων σε δείγμα είκοσι εταιρειών ιδιωτικής ασφάλισης για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2014. Η ανάλυση περιλαμβάνει τον υπολογισμό μιας σειράς σημαντικών αριθμοδεικτών σχετικών με την ασφαλιστική αγορά, που βοηθούν στην κατανόηση της χρηματοοικονομικής κατάστασης των ασφαλιστικών εταιρειών της Ελλάδος. Οι εταιρείες που επιλέχθηκαν δραστηριοποιούνται κυρίως στους κλάδους των Γενικών Ασφαλίσεων με παραγωγή και στους κλάδους Ζωής και αποτελούν το 75% και το 45% περίπου αντίστοιχα της αγοράς σε όρους

εγγεγραμμένων ασφαλιστρών, και επομένως αποτελούν αντιπροσωπευτικό δείγμα για ανάλυση της αγοράς στο σύνολό της.

Ο σκοπός της Έρευνας είναι η κατανόηση των βασικών στοιχείων των οικονομικών μεγεθών της αγοράς από τους εμπλεκόμενους φορείς, με γρήγορο και συνοπτικό τρόπο, χωρίς την επεξεργασία πλήθους αναλυτικών στοιχείων και δεικτών.

Για τους σκοπούς της εργασίας αυτής έχει επιλεγεί η ταυτόχρονη διαστρωματική και διαχρονική ανάλυση των δημοσιευμένων οικονομικών στοιχείων παρέχοντας αξιόπιστες και εύκολα κατανοητές πληροφορίες για την εξέταση της πραγματικής κατάστασης των επιμέ-

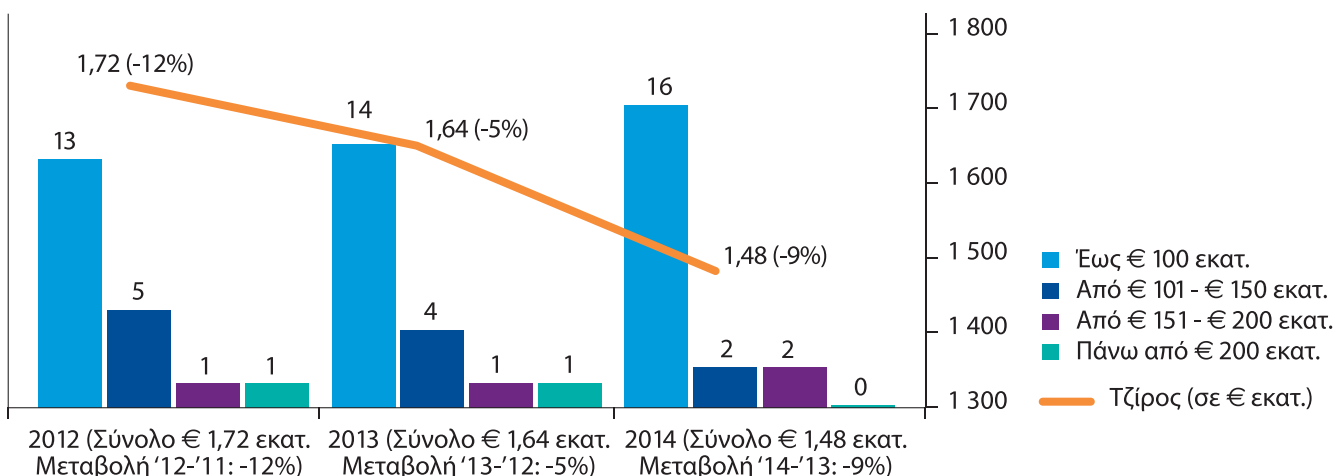
ρους οικονομικών μονάδων (με κατάλληλη ομαδοποίηση), αλλά και γενικότερα του κλάδου στον οποίο ανήκουν.

Οι χρησιμοποιούμενοι δείκτες έχουν επιλέχθηκαν με βάση τη σχετικότητά τους με την ασφαλιστική βιομηχανία και αναφέρονται σε σύγχρονες μεθόδους αξιολόγησης.

Η ανάλυση αυτή διεξήχθη στις περιοχές που, κατά την άποψή μας, επικεντρώνεται το ενδιαφέρον του αναγνώστη των Οικονομικών Αναφορών μιας ασφαλιστικής επιχείρησης ή της ασφαλιστικής αγοράς. Με το σκεπτικό αυτό, επιδιώξαμε να παρουσιάσουμε μία εικόνα η οποία θα ανταποκρίνεται, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, στην ανάγκη για ποιοτικότερη και πληρέστερη ανάλυση της ασφαλιστικής αγοράς στην Ελλάδα.

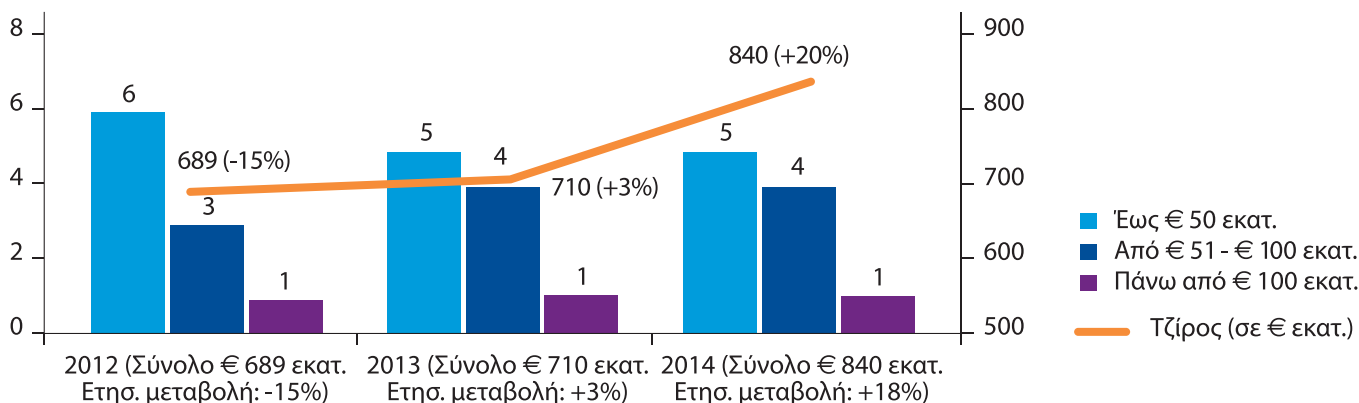
Παραγωγή Εγγεγραμμένων Ασφαλιστρών - Γενικές Ασφαλίσεις (20 εταιρείες)

(Gross Written Premiums - Non Life)

Εγγεγραμμένα Ασφάλιστρα (10 εταιρειών Ζωής)

(Gross Written Premiums - Life Business)

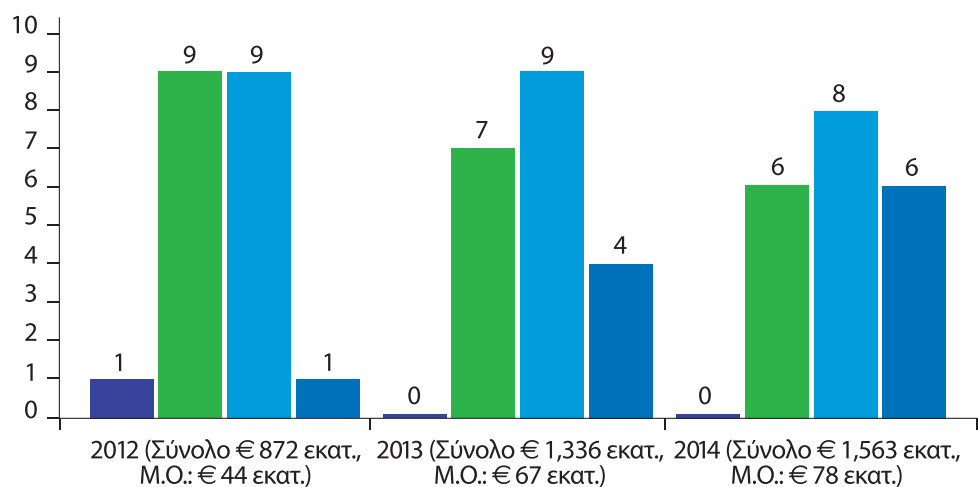
1 Κεφαλαιοποίηση και Αποτελέσματα (Capitalization & Results)

Κεφαλαιοποίηση εταιριών (Capitalization)

- Η συνολική κεφαλαιοποίηση, με βάση την εσωτερική λογιστική αξία που προέρχεται από τους ετήσιους ισολογισμούς, των υπό εξέταση εταιριών ανέρχεται για το 2014 στα ΕΥΡΩ 1 734 εκατ. με ΕΥΡΩ 87 εκατ., περίπου κατά μέσο όρο ανά εταιρεία.
- Οι διαφορές που προκύπτουν μεταξύ των εποπτικών συνοπτικών καταστάσεων και των Οικονομικών Καταστάσεων, με βάση την εμπορική Νομοθεσία, οφείλεται κυρίως στην εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Α. από μέρος των εταιριών. Σύμφωνα με την εταιρική νομοθεσία που ίσχυε ως και το 2014, κάθε ασφαλιστική εταιρεία έχει την επιλογή για σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα είτε με το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (Ε.Γ.Λ.Σ.) ή τα Δ.Π.Χ.Α., εκτός των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών, όπου η εφαρμογή Δ.Π.Χ.Α. είναι υποχρεωτική. Ωστόσο με νεότερη απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος η εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Α. είναι υποχρεωτική για τις ασφαλιστικές εταιρείες από την χρήση 2015 και έπειτα λόγω Solvency II.

Κεφαλαιοποίηση - Εποπική Νομοθεσία Κ3-4814/2004 (Capitalization Regulatory GAAP)

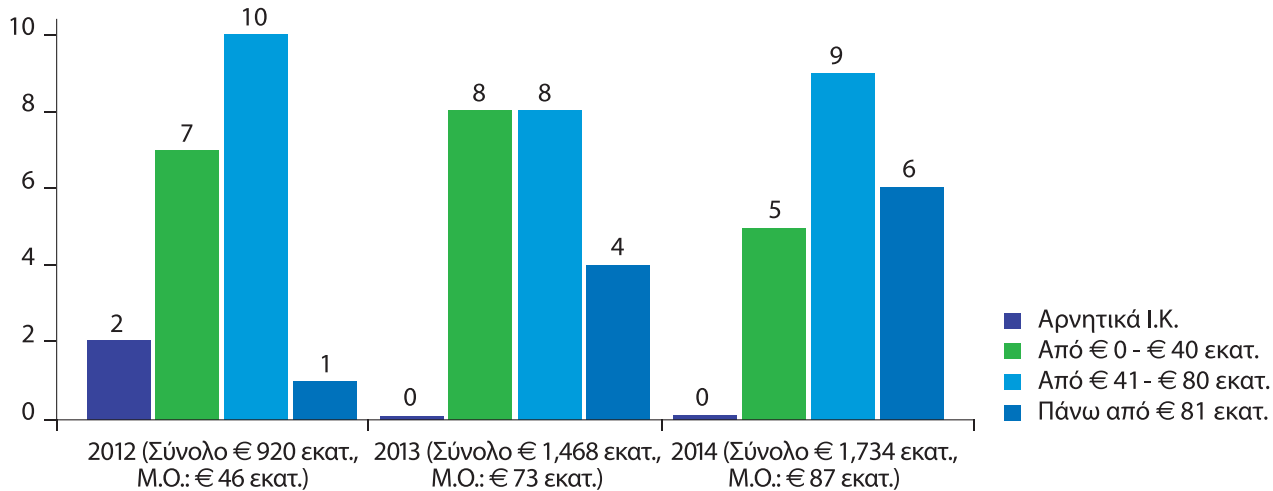

- Αρνητικά Ι.Κ.
- Από € 0 - € 40 εκατ.
- Από € 41 - € 80 εκατ.
- Πάνω από € 81 εκατ.

Η κεφαλαιοποίηση αφορά στο σύνολο των ιδίων κεφαλαίων με βάση τις συνοπτικές οικονομικές καταστάσεις που καταρτίζονται σύμφωνα με την απόφαση Κ3 - 4814/2004.

Κεφαλαιοποίηση - Εμπορική Νομοθεσία

(Capitalization - Corporate Law)

Η Κεφαλαιοποίηση - Εμπορική Νομοθεσία αφορά στο σύνολο των ιδίων κεφαλαίων με βάση τα δημοσιευμένα οικονομικά στοιχεία που συντάσσονται είτε με Ε.Γ.Λ.Σ. ή Δ.Π.Χ.Α.

Παρατηρήσεις KPMG:

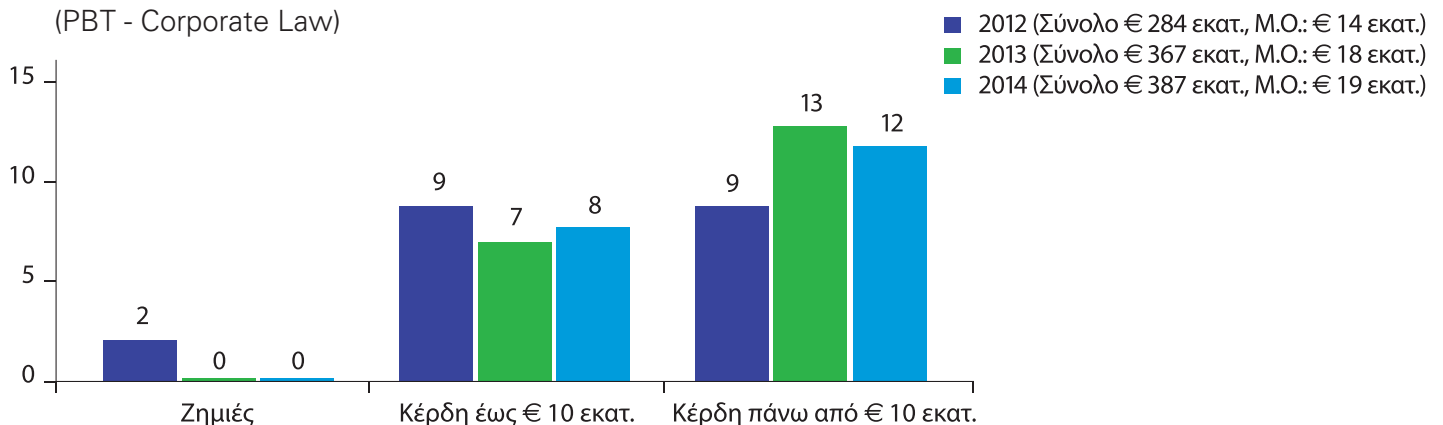
Παρατηρούμε μία περαιτέρω σημαντική βελτίωση στην καθαρή θέση κατά περίπου 18% σε σχέση με το 2013. Αν λάβουμε υπόψη την αρνητική κεφαλαιοποίηση στο 2011 (λόγω ΟΕΔ), έχει υπάρξει μια σημαντική ανακεφαλαιοποίηση των εταιρειών που μόνο σε επίπεδο δείγματος προσεγγίζει το ύψος των περίπου ΕΥΡΩ 2 δις. Η αύξηση της κεφαλαιοποίησης προήλθε κυρίως μέσω των σημαντικών εισροών νέων κεφαλαίων από τους μετόχους με συμβολή ωστόσο και της κερδοφορίας στον κλάδο αυτοκινήτου.

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι μεγάλο μέρος της κεφαλαιοποίησης προήλθε από εισροές νέων κεφαλαίων, δηλώνεται με ξεκάθαρο τρόπο η στήριξη των μετόχων στις ελληνικές εταιρείες και στην ελληνική ασφαλιστική αγορά.

Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων - Εμπορική Νομοθεσία

(Ε.Γ.Λ.Σ. - Δ.Π.Χ.Α.)

(PBT - Corporate Law)

Παρατηρήσεις KPMG:

Στη σταδιακή βελτίωση των καθαρών αποτελεσμάτων την τελευταία τριετία συνέβαλαν η συγκράτηση του λειτουργικού κόστους, η υψηλή κερδοφορία στην αστική ευθύνη αυτοκινήτου και η σημαντική ανακεφαλαιοποίηση των εταιρειών με οφέλη από τη διαχείριση της περιουσίας.

2 Δείκτες Ζημιών (Loss ratios)

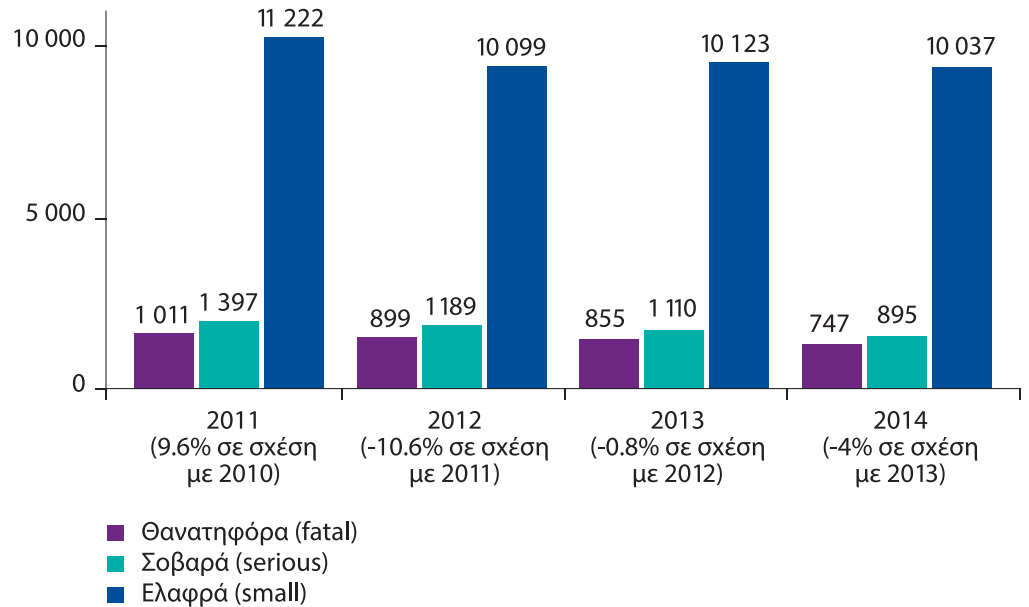
- Από την εξέταση του Δείκτη Ζημιών στην Αστική Ευθύνη Αυτοκινήτου προκύπτει σαφής μείωση του κόστους ζημιών, από 59% το 2013 σε 47% στο 2014, δηλαδή σημαντική μείωση κατά 12 μονάδες. Αν συνυπολογίσουμε ότι το 2010 ο Δείκτης αυτός ήταν στα επίπεδα του 70% περίπου, παρατηρείται μια σωρευτική μείωση κατά 23% στην τετραετία.
- Η τάση αυτή επιβεβαιώνεται και από τα στατιστικά στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας, όπου τα ατυχήματα παρουσιάζουν περαιτέρω πτώση κατά 4%, σε σχέση με το προηγούμενο

έτος και 14% στην τριετία με τη μεγαλύτερη μείωση στα θανατηφόρα (26%).

- Η ένταση της μείωσης του Δείκτη Ζημιών παρουσιάζει μέση συσχέτιση με αυτή των στατιστικών στοιχείων ατυχημάτων, αλλά όχι υψηλή λόγω της επίδρασης και άλλων παραγόντων και κυρίως της μεταβολής του επιπέδου των τεχνικών αποθεμάτων για εκκρεμείς αποζημιώσεις, αλλά και της μείωσης της παραγωγής, στοιχεία που επηρεάζουν επίσης το Δείκτη Ζημιών.

Τροχαία ατυχήματα ανά είδος

Πηγή: σύνδεσμος Ελληνική Αστυνομία, Υπουργείο Δημόσιας Τάξης & Προστασίας του Πολίτη

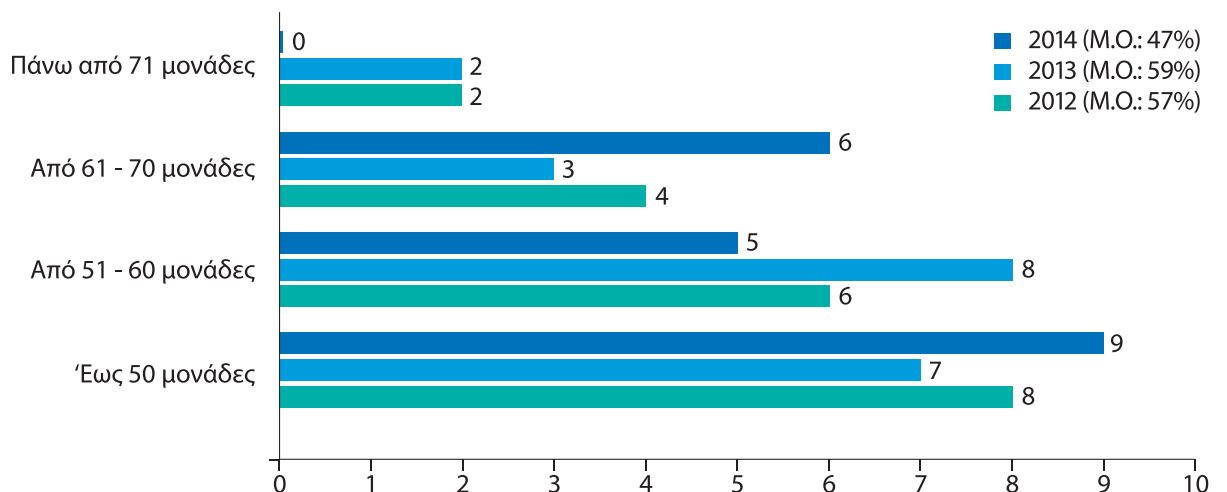

Η μείωση των ατυχημάτων σε όλες τις κατηγορίες αποτυπώνεται και με τον καλύτερο τρόπο από τα στατιστικά στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας, όπως αυτά εμφανίζονται στο σχετικό διάγραμμα.

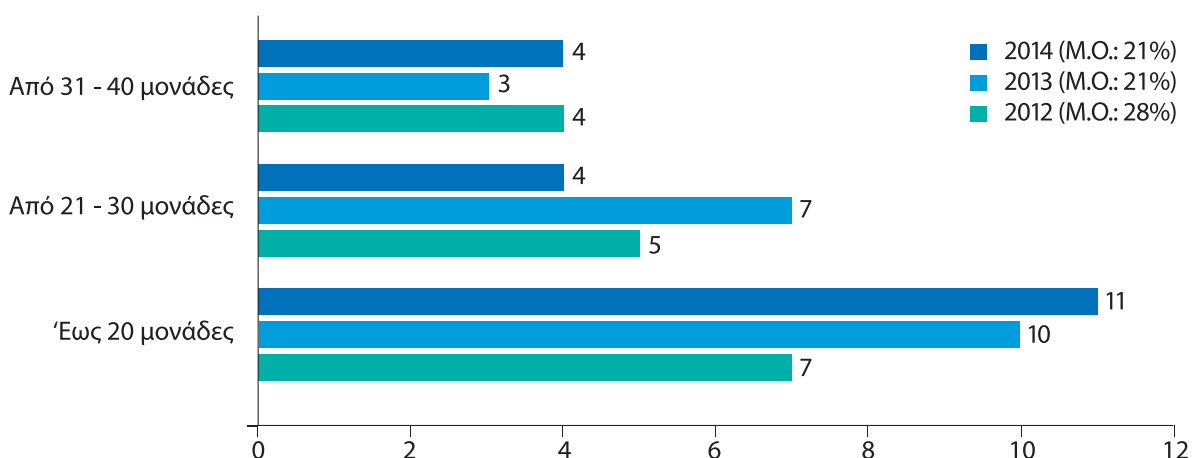
Ο παρακάτω δείκτης απεικονίζει τις Δεδουλευμένες Αποζημιώσεις προς τα Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα (και δικαιώματα), για τον Κλάδο Αστικής Ευθύνης Αυτοκινήτου.

Δείκτες Ζημιών Αστικής Ευθύνης Αυτοκινήτου

(Loss Ratio - MTPL)

Δείκτης Ζημιών - Λοιποί Κλάδοι Γενικών Ασφαλίσεων (Loss Ratio - Other General Classes)

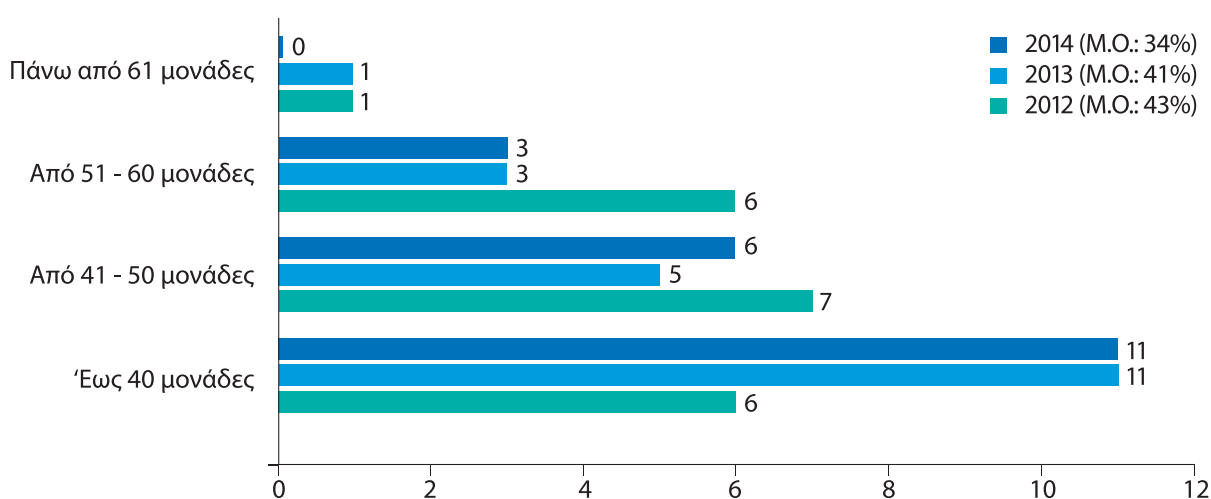

Ο παραπάνω δείκτης απεικονίζει τις Δεδουλευμένες Αποζημιώσεις προς τα Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα (και δικαιώματα) στους Λοιπούς Κλάδους Γενικών Ασφαλίσεων.

Όσον αφορά στη σύνθεση του Δείκτη Ζημιών Λοιπών Κλάδων Γενικών Ασφαλίσεων, μπορούμε να σημειώσουμε ότι οι Τραπεζοασφάλειες (Bancassurance), που αφορούν κυρίως στην ασφάλιση των δανειοληπτών και κατοικιών,

εμφανίζουν ιδιαίτερα χαμηλό Loss Ratio λόγω και της μεγάλης διασποράς των κινδύνων, που συνεπάγεται και της υψηλής κερδοφορίας, ενώ οι κλάδοι που έχουν να κάνουν με τις συμπληρωματικές καλύψεις αυτοκινήτων και λοιπούς κινδύνους εμφανίζονται με υψηλότερα ποσοστά ζημιών. Δεν παρουσιάζονται αξιοσημείωτες μεταβολές το 2014 σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

Δείκτης Ζημιών - Σύνολο Γενικών Ασφαλίσεων (Loss Ratio - All General Classes)

Δεδουλευμένες Αποζημιώσεις προς Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα (και δικαιώματα) στο σύνολο Γενικών Ασφαλίσεων.

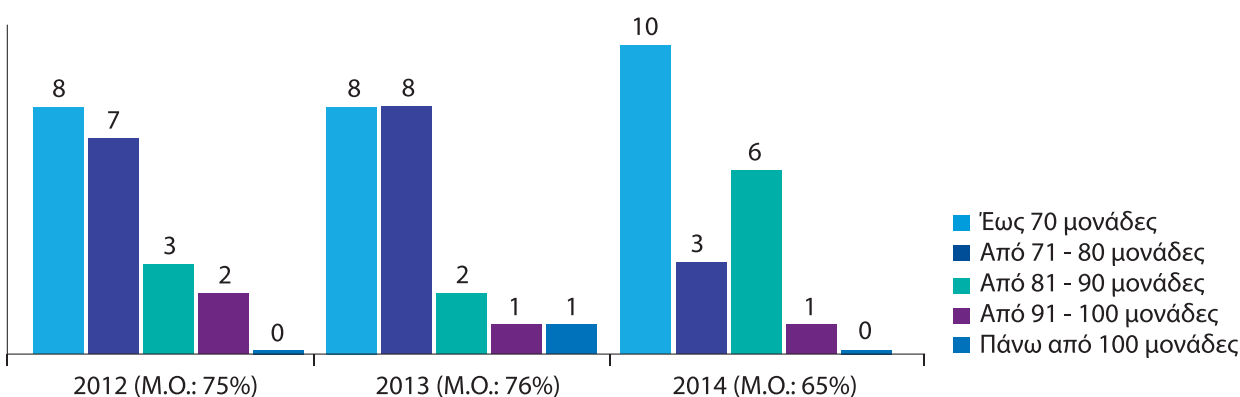
Η μείωση του δείκτη ζημιών στο σύνολο των Γενικών Ασφαλίσεων συνδέεται κυρίως με τη μείωση του Δείκτη Ζημιών στην Αστική Ευθύνη Αυτοκινήτου.

Μικτοί Δείκτες Ζημιών (Combined Loss Ratios)

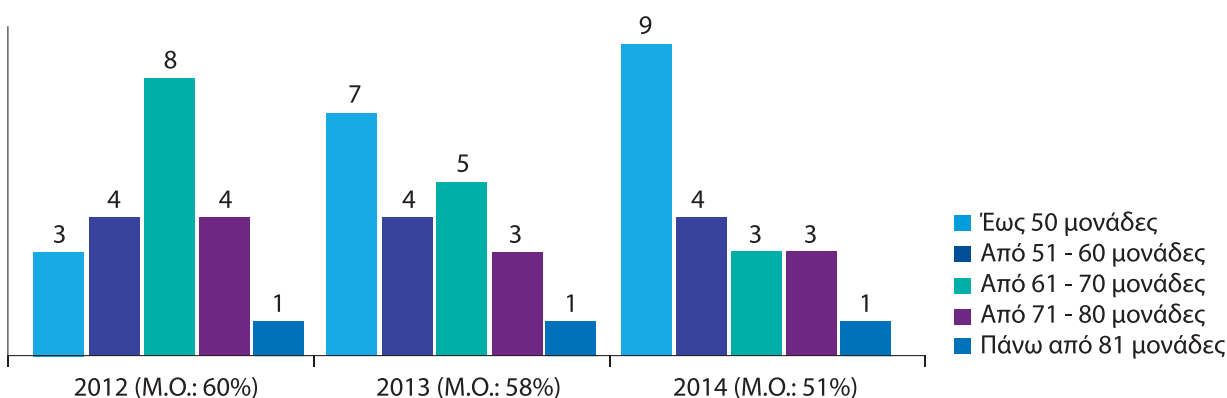
Στους Μικτούς Δείκτες Ζημιών (Combined Ratios), οι οποίοι περιλαμβάνουν εκτός των αποζημιώσεων και το κόστος των δεδουλευμένων προμηθειών (Commission Ratio), παρατηρούμε την ίδια εικόνα με

τον Δείκτη Ζημιών στο αυτοκίνητο (μείωση κατά 12 μονάδες), μεϊόν μίας μονάδας αύξησης στο κόστος προμηθειών, όπως παρουσιάζεται στα σχετικά διαγράμματα που ακολουθούν.

Συνολικός (Μικτός) Δείκτης Ζημιών Αστικής Ευθύνης Αυτοκινήτου (Gross Combined Loss Ratio MTPL)

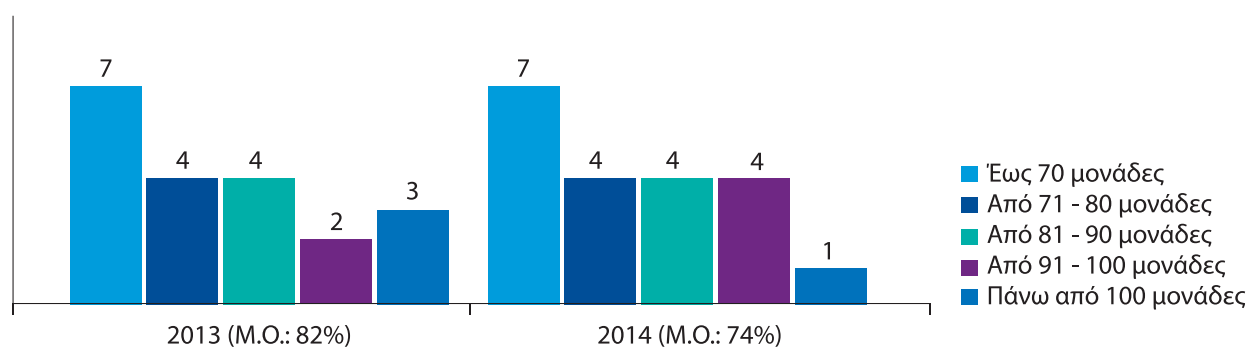

Συνολικός (Μικτός) Δείκτης - Σύνολο Γενικών Ασφαλειών (Gross Combined Loss Ratio - Total General Classes)

Καθαροί Συνολικοί Δείκτες Ζημιών (Net Combined Loss Ratio)

Καθαρός Συνολικός Δείκτης Ζημιών - Αστική Ευθύνη Αυτοκινήτου (Net Combined Loss Ratio - MTPL)

Παρατήρηση: Από τα συγκριτικά του 2013 έχει εξαιρεθεί μέρος στοιχείων που δε θεωρήθηκε αντιπροσωπευτικά λόγω σημαντικών έκτακτων γεγονότων (π.χ. εξαγορές αντασφάλισης) και αντικαταστάθηκαν με το μέσο όρο ετών 2014 και 2012.

Παρατηρήσεις KPMG:

Η κερδοφορία στον κλάδο αστικής ευθύνης αυτοκινήτου είναι απολύτως εμφανής τόσο σε μικτό όσο και σε καθαρό επίπεδο χωρίς την επίδραση της αντασφάλισης.

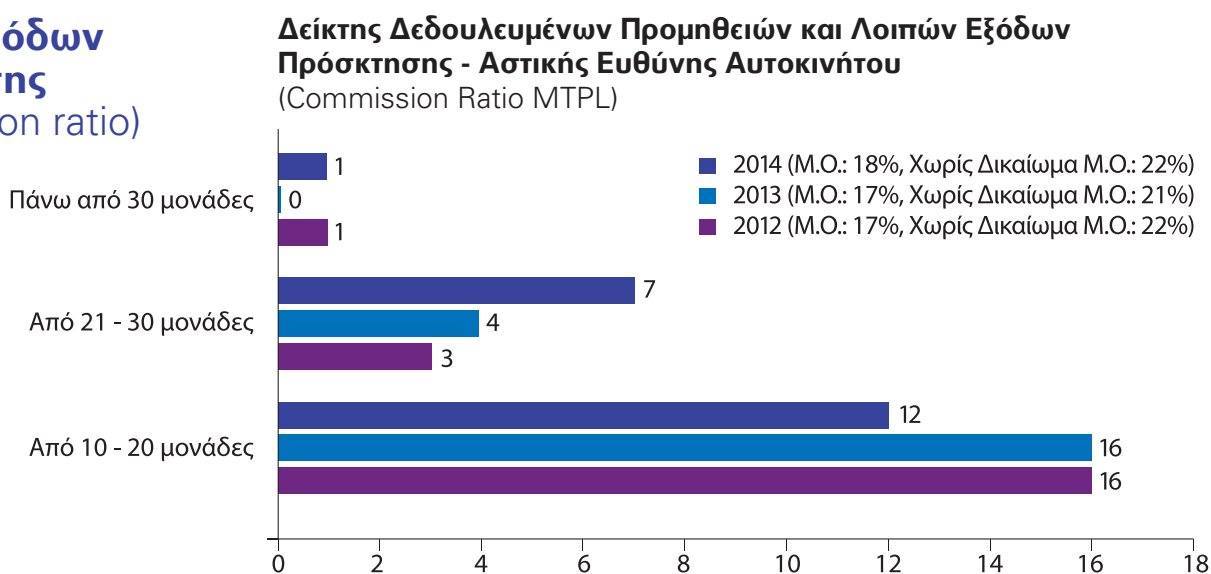
Από το Δείκτη προκύπτει μία σαφής μείωση του κόστους των αποζημιώσεων, συμβάλλοντας ουσιαστικά στη βελτίωση των λειτουργικών αποτελεσμάτων. Η μείωση αυτή θεωρείται σημαντική και έρχεται ως αποτέλεσμα του φαινομένου μείωσης της σφοδρότητας και συχνότητας των ατυχημάτων στην Ελλάδα, που παρατηρείται τα τελευταία έτη, κυρίως λόγω της μείωσης της κυκλοφορίας των οχημάτων.

Ωστόσο, η ανωτέρω κατάσταση δείχνει τάσεις αντιστροφής το 2015, λόγω αφενός της συνεχιζόμενης πτώσης των τιμολογίων και αφετέρου της αύξησης των ατυχημάτων, ιδίως των βαρσίων περιπτώσεων, που θα επηρεάσουν το δείκτη σφοδρότητας των ζημιών. Αυτό επιβεβαιώνεται επίσης και από την αύξηση των περιπτώσεων βαρσίων ατυχημάτων και θανάτων κατά το πρώτο εξάμηνο του 2015 σύμφωνα με τα νεότερα στοιχεία της αστυνομίας.

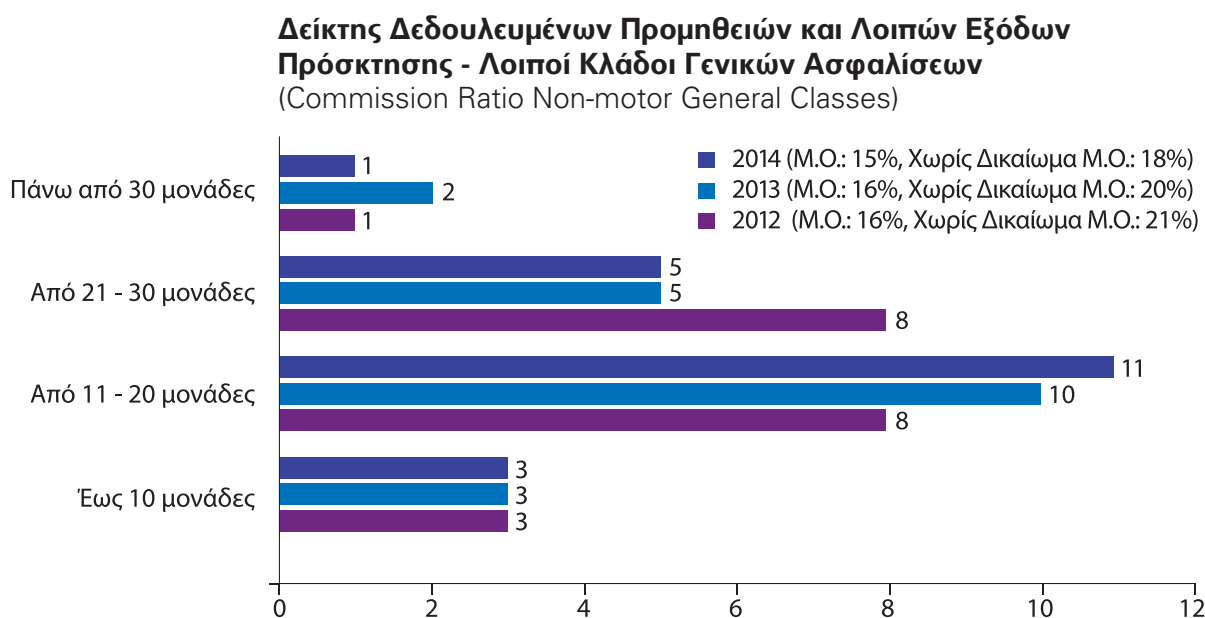
3 Έξοδα Πρόσκτησης & Γενικά Έξοδα (Acquisition Costs & General Expenses)

Δείκτης Εξόδων Πρόσκτησης (Commission ratio)

Ο παραπάνω Δείκτης αφορά στις Δεδουλευμένες Προμήθειες Παραγωγής και Λοιπά Έξοδα Πρόσκτησης προς τα δεδουλευμένα ασφαλιστρα του κλάδου Αστικής Ευθύνης Αυτοκινήτων.

Ο παραπάνω δείκτης αφορά στις Δεδουλευμένες Προμήθειες Παραγωγής και Λοιπά Έξοδα Πρόσκτησης προς τα δεδουλευμένα ασφαλιστρα στους Λοιπούς Κλάδους Γενικών Ασφαλίσεων.

Παρατηρήσεις KPMG:

Η Ελλάδα συγκαταλέγεται ανάμεσα στις χώρες με υψηλά ποσοστά προμηθειών σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρώπη. Ωστόσο, λόγω της αυξανόμενης διείσδυσης των δικτύων άμεσης πώλησης (Direct) αλλά και εταιρειών που διαχειρίζονται μηχανές αναζήτησης προσφορών (Insurance Aggregators), η μέση προμήθεια αναμένεται να μειωθεί τα επόμενα έτη.

Το σημαντικό αυτό ύψος στον κλάδο αυτοκινήτου αλλά και η περαιτέρω αύξησή του το 2014 οφείλεται στη βελτίωση του δείκτη ζημιών που προσφέρει σε πολλές περιπτώσεις μπόνους από τις ασφαλιστικές εταιρείες προς τους παραδοσιακούς διαμεσολαβητές.

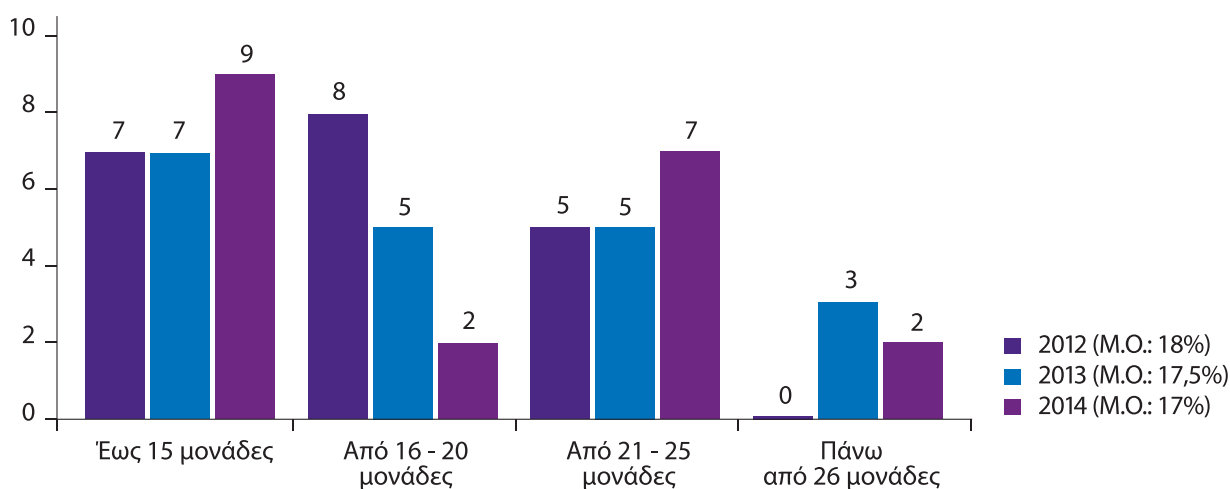
Τα έξοδα πρόσκτησης φαίνεται να καλύπτονται πλήρως από τη χρέωση του δικαιώματος ασφαλιστρών στους ασφαλισμένους που ανέρχεται στο 26% περίπου επί των εγγεγραμμένων ασφαλιστρών στην αστική ευθύνη αυτοκινήτων.

Δείκτης Διοικητικών (έμμεσων) Εξόδων προς το Επίπεδο Παραγωγής

Στο Δείκτη αυτό αποτυπώνεται το επίπεδο του λειτουργικού έμμεσου κόστους που περιλαμβάνει το σύνολο των λειτουργικών εξόδων, εκτός των

εξόδων πρόσκτησης, λοιπών, έκτακτων και ανόργανων εξόδων προς το σύνολο της παραγωγής.

Δείκτης Έμμεσων Εξόδων - Σύνολο Κλάδων (Total Expense Ratio - All Classes)

Παρατηρήσεις KPMG:

Ο Δείκτης αυτός είναι εξίσου σημαντικός γιατί απεικονίζει και την αποτελεσματικότητα μιας εταιρείας στη διαχείριση του έμμεσου κόστους εργασιών.

Το επίπεδο των γενικών δαπανών το οποίο έχει μειωθεί κατά 5% σε σχέση με το 2013 και 10% σε σχέση με το 2012, δεν αναμένεται να μειωθεί περαιτέρω το 2015 λόγω της αναμενόμενης σταθεροποίησης του ύψους των αμοιβών.

Ίσως αντίθετα να προκύψει και μικρή αύξηση το 2015 ή και το 2016 λόγω της εφαρμογής του Solvency II που απαιτεί αλλαγή στις δομές με πρόσληψη στελεχών και συμβούλων που διαθέτουν μεγαλύτερη εμπειρία στο νέο περιβάλλον.

4 Αποδοτικότητα και Δραστηριότητα (Performance & Activity Ratios)

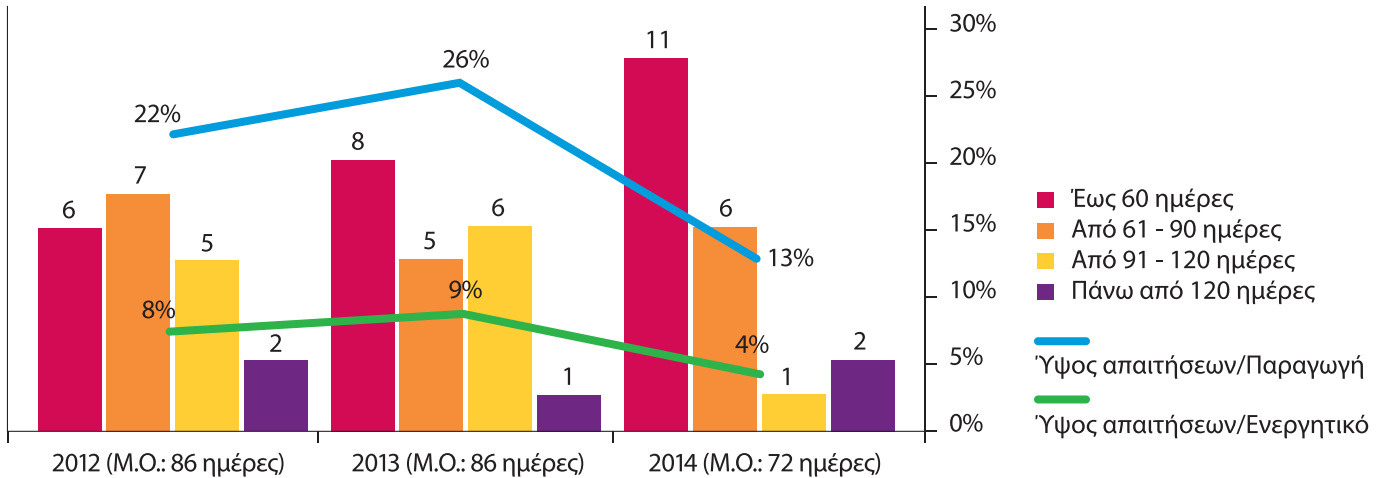

Μέση Εισπραξιμότητα (Collection turnover days)

Ο αριθμοδείκτης παρουσιάζει τον αριθμό των ημερών που κατά μέσο όρο, οι απαιτήσεις παραμένουν ανεϊσπρακτες, δηλαδή τις ημέρες που καλύπτουν την περίοδο από τη στιγμή της έκδοσης του

συμβολαίου μέχρι την είσπραξη. Επίσης παρουσιάζεται και το ύψος των απαιτήσεων σε σχέση με τη συνολική παραγωγή και το ενεργητικό κατά το τέλος κάθε έτους.

Μέση Εισπραξιμότητα - Σύνολο Κλάδων Ζωής και Γενικών (Receivable Turnover Days - All Classes)

Ο Δείκτης αφορά στο μέσο όρο απαιτήσεων (υπόλοιπα δύο ετών) προς το ύψος της παραγωγής.

Παρατηρήσεις KPMG:

Όπως αναμενόταν και είχε αναφερθεί σε προηγούμενη ανάλυσή μας, η μείωση των απαιτήσεων θα γινόταν εμφανή από τα στοιχεία του 2014 μετά την εφαρμογή των αποφάσεων 30 και 31 της ΔΕΙΑ αλλά και του Ν.4261/2014. Ωστόσο λόγω καθυστέρησης στην εφαρμογή τους μέχρι και το τέλος του 2014 ή ακόμη και τις αρχές του 2015, μεγαλύτερη βελτίωση αναμένεται στα στοιχεία του 2015. Ήδη λαμβάνοντας υπόψη το ύψος των απαιτήσεων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014 (και όχι τον μέσο όρο διετίας), παρατηρείται μείωση κατά περίπου 50%.

Συμβολή στη μείωση του ύψους των απαιτήσεων έχει και η λήψη πρόσθετων προβλέμων επισφαλειών κατά τα τελευταία έτη.

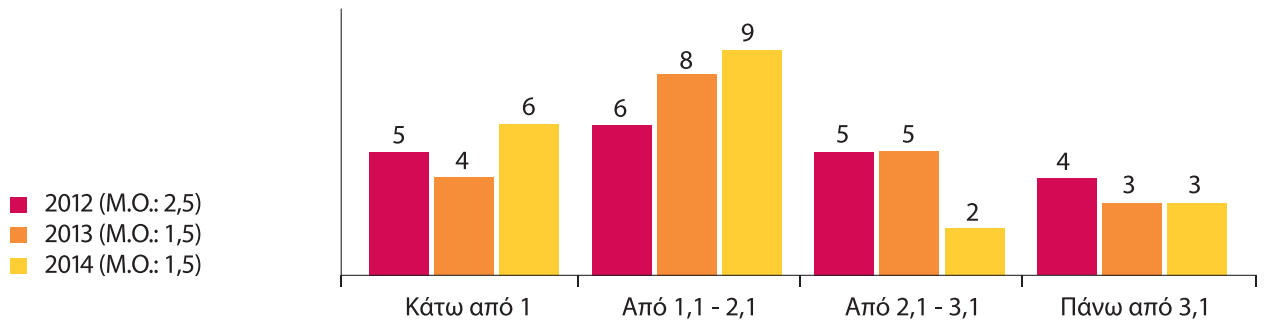
Ωστόσο, η μείωση που παρατηρείται στον κλάδο του αυτοκινήτου δεν αντανακλά και τους λοιπούς κλάδους στους οποίους συνεχίζεται σιωπηλά η παροχή πίστωσης αν και η σχετική νομοθεσία (ΠΔ 400/1970) δεν παρέχει διάκριση.

Δείκτης Κάλυψης Νέας Παραγωγής

- Στο Δείκτη αυτό αποτυπώνεται η παραγωγή ασφαλιστρών σε σχέση με τα καθαρά «μη δεσμευμένα» περιουσιακά της στοιχεία.
- Στο πλαίσιο μια συνετής λειτουργίας, η παραγωγή ασφαλιστρών θα πρέπει να καλύπτεται με «πλεονάζοντα» κεφάλαια ή καθαρό ενεργητικό και όχι από περιουσιακά στοιχεία δεσμευμένα για την κάλυψη των υποχρεώσεων από τα εν ισχύ συμβόλαια.
- Κατά συνέπεια μια αναλογία που υπερβαίνει σημαντικά το 1:1, μπορεί να χαρακτηριστεί λίγο ή πολύ ως επιθετική, στερώντας από τους υπάρχοντες ασφαλισμένους το ασφαλές καταφύγιο σε ακραία γεγονότα για την κάλυψη των απαιτήσεών τους (π.χ. απομείωση ομολόγων).

Δείκτης Καθάρων Εγγεγραμμένων Ασφαλίσεων προς Πλεόνασμα Ασφαλισμένου

(Net written Premiums to Policy holders Surplus)

Ο παραπάνω Δείκτης απεικονίζει το σύνολο των Καθάρων Εγγεγραμμένων Ασφαλίσεων (Net Written Premiums) προς το Καθαρό Ενεργητικό.

Παρατηρήσεις KPMG:

Ο Δείκτης αυτός θεωρείται εξίσου σημαντικός και στην παγκόσμια ασφαλιστική αγορά, αποτυπώνοντας την ικανότητα της ασφαλιστικής εταιρείας να εγγράφει νέα ασφάλιστρα στο πλαίσιο μιας συνετής λειτουργίας, σε σχέση με τα πλεονάζοντα περιουσιακά στοιχεία της και μόνο, χωρίς να στερεί πόρους και ασφάλεια από τους υπάρχοντες ασφαλισμένους.

Δεν υπάρχουν σημαντικές μεταβολές σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

Ολικοί Δείκτες Ζημιών ή Εξόδων

- Στους συνολικούς δείκτες Ζημιών ή εξόδων περιλαμβάνεται όλο το λειτουργικό κόστος των εταιρειών από το κόστος των ζημιών (loss ratio), το κόστος πρόσκτησης, καθώς και την αναλογία του κόστους έμμεσων λειτουργικών δαπανών (διοίκησης και διάθεσης), απεικονίζοντας στην ουσία τα Καθαρά Λειτουργικά Αποτελέσματα

προ Επενδυτικών αποτελεσμάτων, άρα και την αποτελεσματικότητα της εταιρείας.

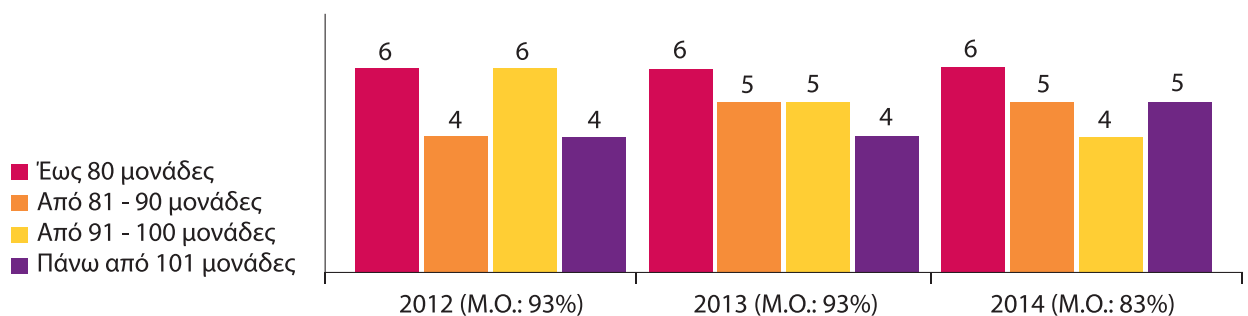
- Από την ανάλυση προκύπτει η σαφής βελτίωση του Δείκτη όπως αποτυπώνεται ωστόσο και από την κερδοφορία των επιχειρήσεων, η οποία οφείλεται κυρίως στη βελτίωση του Δείκτη Ζημιών.

- Παρατηρούμε ότι ακόμη και στον κλάδο του αυτοκινήτου υπάρχει πλέον διεύρυνση του θετικού καθαρού λειτουργικού αποτελέσματος.

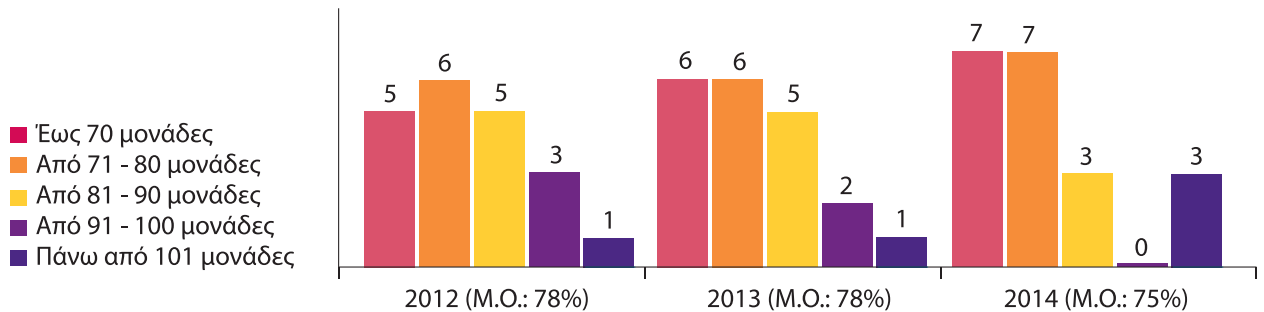
- Στο σύνολο των γενικών ασφαλίσεων αντίστοιχα, παρατηρείται η συνεχής βελτίωση των αποτελεσμάτων διευρύνοντας στην ουσία τον κερδοφόρο χαρακτήρα του κλάδου.

Ολικός Δείκτης (Μικτός) Ζημιών ή Εξόδων - Αστική Ευθύνη Αυτοκινήτου

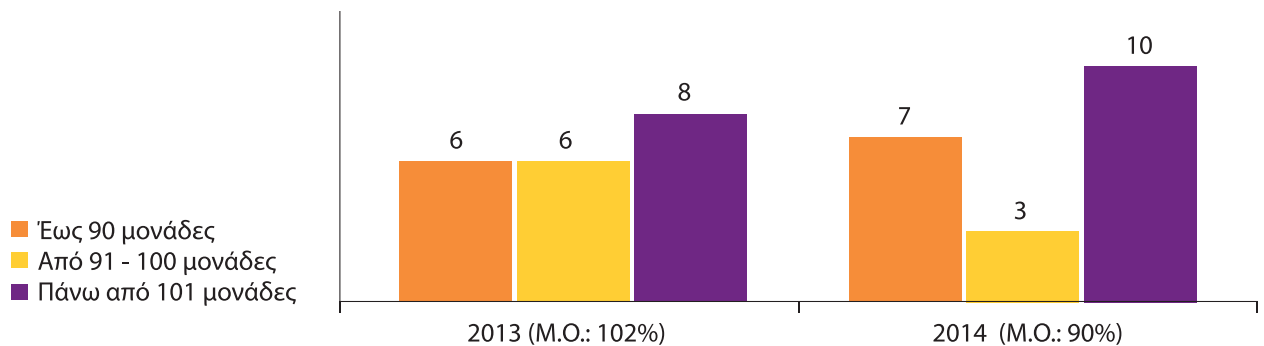
(Total Combined Loss (Expense) (Gross) Ratio - MTPL)

Ολικός Δείκτης (Μικτός) Ζημιών ή Εξόδων - Σύνολο Κλάδων (Total Combined (Gross) Loss - Expense Ratio - All Classes)

Καθαρός Ολικός Δείκτης Ζημιών ή Εξόδων - Αστική Ευθύνη Αυτοκινήτου (Total Net Combined Loss - Expense Ratio - MTPL)

Παρατήρηση: Από τα συγκριτικά του 2013 έχουν εξαιρεθεί μέρος στοιχείων που δε θεωρήθηκαν αντιπροσωπευτικά λόγω σημαντικών έκτακτων γεγονότων (π.χ. εξαγορές ανασφάλισης) και αντικαταστάθηκαν με τον μέσο όρο ετών 2014 και 2012.

Παρατηρήσεις KPMG:

Η κερδοφορία στον κλάδο αυτοκινήτου έχει εντείνει τον ανταγωνισμό μεταξύ των εταιρειών που δραστηριοποιούνταν στον τομέα αυτό, μέσω των συνεχόμενων μειώσεων στα τιμολόγια.

Λόγω αυτού, εταιρείες με καθόλου ή μικρή παρουσία στον κλάδο αυτοκινήτου, έχουν εισδύσει στην αγορά επικεντρώνοντας τις προσπάθειές τους στον τομέα αυτό. Επιπλέον, ξένες εταιρείες με το καθεστώς Ελεύθερης Παροχής Υπηρεσιών, καταλαμβάνουν πλέον σημαντικό μερίδιο αγοράς του κλάδου αυτοκινήτων.

Στατιστικά στοιχεία με βάση τον αριθμό εργαζομένων

- Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού και το κόστος μισθοδοσίας είναι σημαντικός παράγοντας διαχείρισης στους περισσότερους κλάδους επιχειρηματικότητας.
- Στον ασφαλιστικό κλάδο, αν και δεν κατατάσσεται ως εντάσεως εργασίας, έχει ενδιαφέρον η ανάλυση των βασικών οικονομικών στοιχείων μιας

εταιρείας, όπως είναι το επίπεδο της παραγωγής (εγγεγραμμένα ασφάλιστρα και δικαίωμα), καθώς και του έμμεσου λειτουργικού κόστους ανά υπάλληλο.

- Ενδιαφέρον παρουσιάζει επίσης και το ύψος των γενικών δαπανών ανά υπάλληλο, το οποίο ανέρχεται σε ΕΥΡΩ 104 000, ως μέσος όρος

διετίας που αποδεικνύει και την αποτελεσματικότητα των διοικήσεων στη συγκράτηση του κόστους λειτουργίας.

- Για την απεικόνιση των Δεικτών αυτών χρησιμοποιήθηκε ο μέσος όρος παραγωγής και αριθμού υπαλλήλων ανα διετία, λόγω της ανομοιομορφίας στη δημοσίευση στοιχείων για τον αριθμό εργαζομένων.

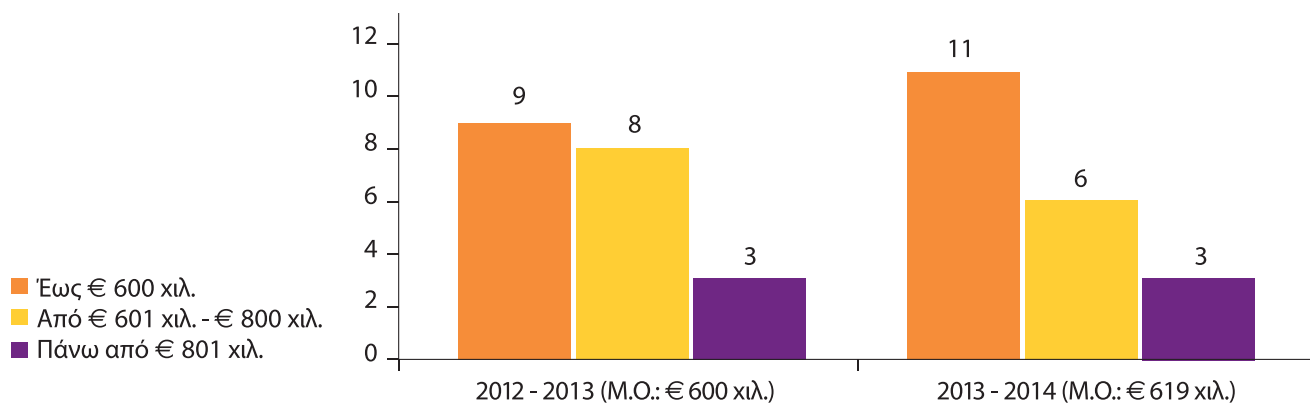
Γενικές Δαπάνες ανά υπάλληλο

(Average General Expenses per employee)

Παραγωγή Ασφαλίσεων ανά υπάλληλο

(Average Premiums per employee)

Παρατηρήσεις KPMG:

Ο μέσος όρος παραγωγής ασφαλίσεων ανά υπάλληλο, αναμένεται να αυξηθεί τα επόμενα έτη, λόγω κυρίως της αναδιοργάνωσης που συντελείται σε μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων, της βελτιστοποίησης των πληροφοριακών συστημάτων, αλλά και τυχόν αύξησης των ασφαλίσεων. Ωστόσο, ανάλογα με το ύψος της συνεχιζόμενης μείωσης της παραγωγής μπορεί να υπάρξει σταθεροποίηση ή και αντίθετο αποτέλεσμα.

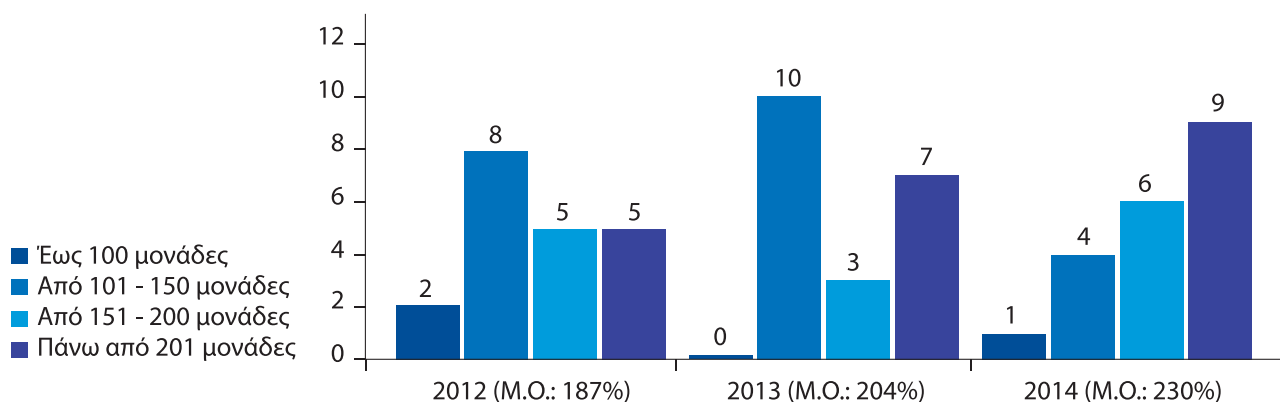
5 Αποθεματοποίηση (Reservation Ratios)

Δείκτες Αποθεματοποίησης

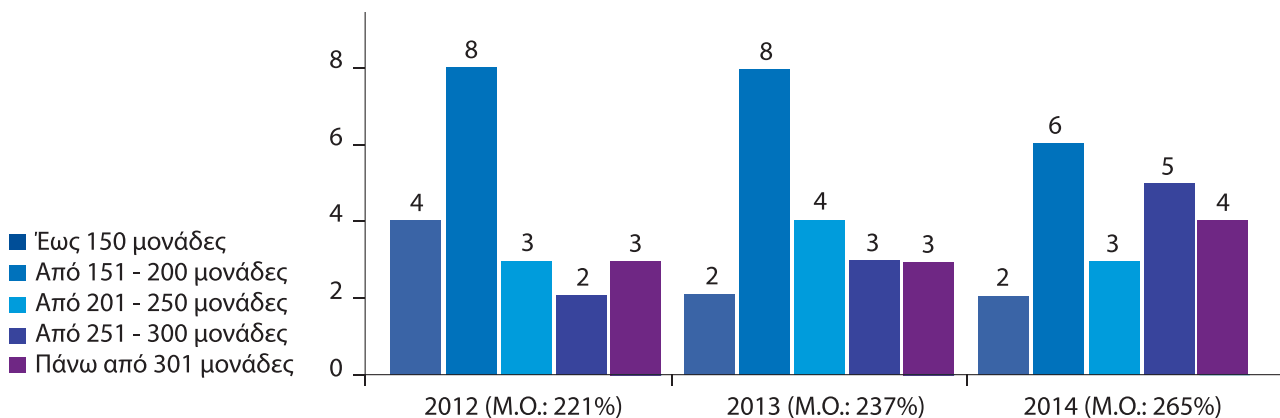
- Παρατηρείται μία σταδιακή αύξηση των ασφαλιστικών αποθεμάτων στην Αστική Ευθύνη αυτοκινήτου, που είναι αποτέλεσμα πολλών παραγόντων, όπως η μείωση της παραγωγής, η αυξημένη εποπτεία και η βελτίωση των αποτελεσμάτων.
- Θεωρητικά (μη λαμβάνοντας άλλους παράγοντες), θα πρέπει κάποιος να περιμένει ότι το ποσοστό που προκύπτει από το Δείκτη αυτό να συνάδει ή να καλύπτει τη μέση διάρκεια τακτοποίησης των ζημιών, που για το χώρο του αυτοκινήτου μπορεί να περνά το ένα έτος και φτάνει στα δύο ή και περισσότερα σε κάποιες περιπτώσεις, ανάλογα με το ύψος των δικαστικών υποθέσεων. Για παράδειγμα, αν η μέση διάρκεια είναι στα δύο έτη, τότε ένα λογικό αποτέλεσμα θα πλησίαζε στο 200%.
- Με βάση τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, οι μελλοντικές υποχρεώσεις δεν προεξοφλούνται σε τρέχουσες αξίες και κατά συνέπεια, η μετάβαση σε νέο περιβάλλον όπως αυτό που έχει απεικονιστεί στο προσχέδιο της Διεθνούς Επιτροπής Λογιστικών Προτύπων, αναμένεται ότι θα αποφέρει ελάφρυνση των υποχρεώσεων λόγω προεξόφλησης.

Απλός Δείκτης Αποθεματοποίησης Αστικής Ευθύνης Αυτοκινήτου (Reservation Ratio MTPL)

Ο παραπάνω Δείκτης αφορά στις προβλέψεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις προς το ύψος της Παραγωγής.

Συνολικός Δείκτης Αποθεματοποίησης Αστικής Ευθύνης Αυτοκινήτου (Total Reservation - Motor TPL)

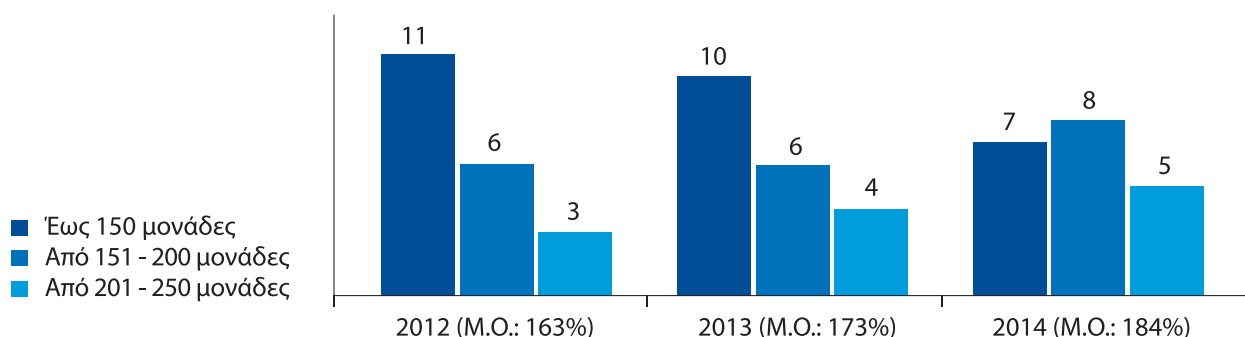

Ο παραπάνω Δείκτης αφορά στο σύνολο των ασφαλιστικών προβλέψεων (ΑΜΔΑ, Εκκρεμείς, και Λοιπές προβλέψεις) του κλάδου Αστικής Ευθύνης Αυτοκινήτου προς το ύψος της Παραγωγής.

- Όπως και στην περίπτωση του Απλού Δείκτη Αποθεματοποίησης, έτσι και στο Συνολικό Δείκτη παρουσιάζεται μία αύξηση/βελτίωση, που έχει να κάνει με την ανάγκη (ή την υποχρέωση) για θωράκιση των Ισολογισμών, η οποία ωστόσο φαίνεται να είναι σταδιακή και όχι άμεση.
- Για το ύψος της Συνολικής Αποθεματοποίησης όλων των κλάδων Γενικής

Ασφάλισης, τα νούμερα είναι σαφώς μικρότερα από την Αστική Ευθύνη Αυτοκινήτου, διότι επηρεάζονται από τη σύνθεση των Λοιπών Γενικών κλάδων δραστηριοποίησης (π.χ. Πυρός, τεχνικές ασφαλίσσεις), η διάρκεια τακτοποίησης των οποίων, διαφέρει σημαντικά, ενώ η συχνότητα των δικαστικών υποθέσεων στους λοιπούς κλάδους δεν είναι τόσο μεγάλη όσο το αυτοκίνητο.

Συνολικός Δείκτης Αποθεματοποίησης - Σύνολο Ζημιών (Total Reservation Ratio - All General Classes)

Ο παραπάνω Δείκτης αφορά στο σύνολο των ασφαλιστικών προβλέψεων προς το ύψος της παραγωγής, στο σύνολο των γενικών κλάδων.

Παρατηρήσεις KPMG:

Η ενδυνάμωση των ασφαλιστικών αποθεμάτων θα πρέπει να είναι συνεχής, έτσι ώστε το ύψος αυτών να φτάσει σε επίπεδα ικανά να καλύψουν τόσο τις τρέχουσες και μελλοντικές απαιτήσεις των ασφαλισμένων όσο και το σύνολο των κινδύνων που είναι ενσωματωμένοι στα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Η αύξηση των αποθεμάτων αντανακλά επίσης στη βελτίωση της ρευστότητας των εταιρειών μέσω της κάλυψής τους με ποιοτικά χρηματοοικονομικά στοιχεία.

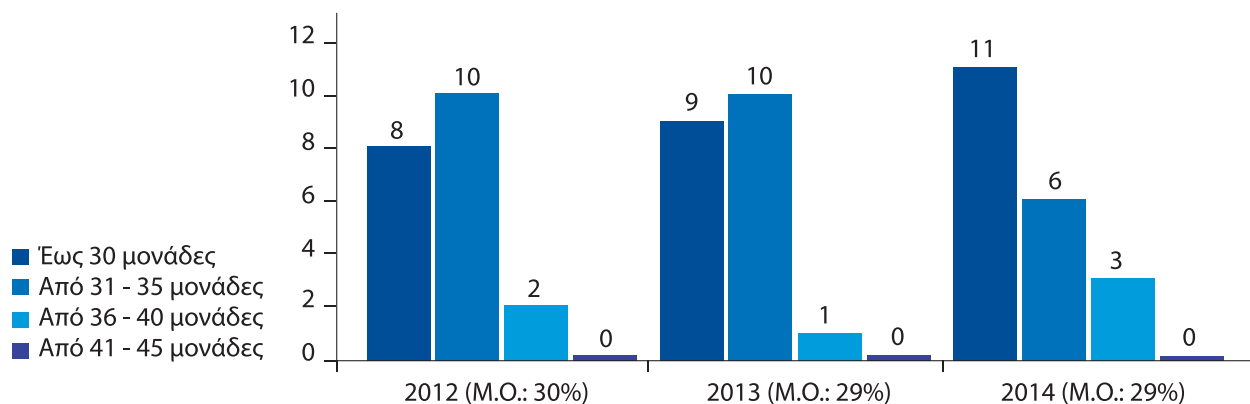

Δείκτες Μη Δεδουλευμένων Εσόδων

- Παρατηρούμε ότι ένα ικανοποιητικό μέρος εταιρειών, ιδιαίτερα στον κλάδο Αστικής Ευθύνης Αυτοκινήτων, βρίσκεται στα επίπεδα μεταξύ 31% και 35%, ενώ στο σύνολο των γενικών ασφαλίσεων αυξάνεται ως τις 40 μονάδες, διότι οι λοιποί κλάδοι αφορούν κυρίως ετήσια συμβόλαια.
- Θεωρητικά, όταν μια εταιρεία εκδίδει μόνο ετήσια ασφάλιστρα (χωρίς ακυρώσεις), θα περίμενε κανείς ο Δείκτης αυτός να είναι στο επίπεδο του 46%, για αποκλειστικά εξαμηνιαία ασφάλιστρα στο 21%, και για τριμηνιαία στο 8%.
- Το γεγονός ότι τα συμβόλαια στην ελληνική αγορά είναι κατά κύριο λόγο ετήσια, και πλέον εξάμηνης διάρκειας, το μέσο ποσοστό όπως εμφανίζεται στους δείκτες είναι λογικό. Ακραίες τιμές απαιτούν μεγαλύτερη ανάλυση.

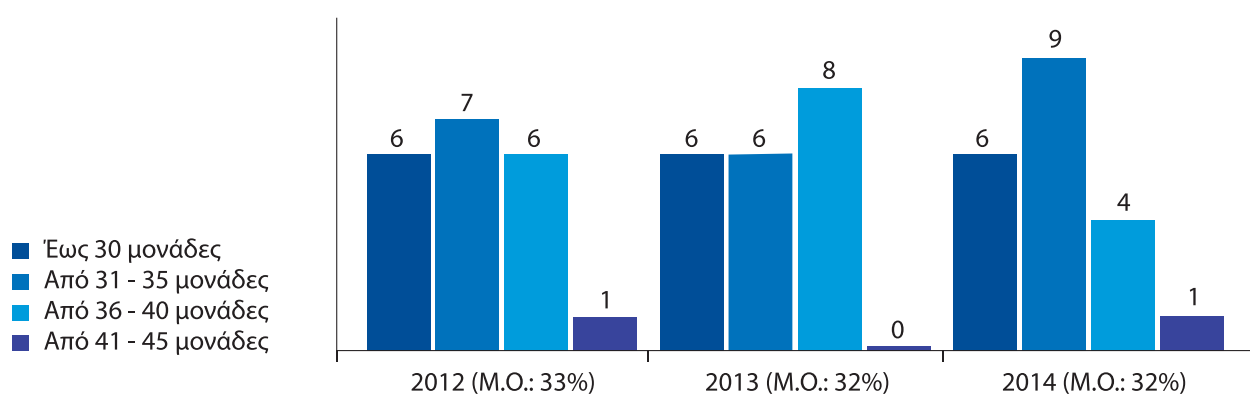

Δείκτες Μη Δεδουλευμένων Εσόδων (ή Αποθεματοποίησης Μη Δεδουλευμένων Ασφαλιστρών) - Αστική Ευθύνη Αυτοκινήτου (UPR Ratio - MTPL)

Ο παραπάνω Δείκτης αφορά στις προβλέψεις για μη Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα (το μέρος των ασφαλιστρών που αφορά στην/στις επόμενη/ες περίοδο/ους) προς το ύψος της παραγωγής, για τον κλάδο Αστική Ευθύνη Αυτοκινήτου.

Δείκτες Μη Δεδουλευμένων Εσόδων - Σύνολο Ζημιών (UPR Ratio - All Classes)

Ο Δείκτης αυτός αφορά στις προβλέψεις για Μη Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα προς παραγωγή για το σύνολο των Γενικών Ασφαλίσεων.

Παρατηρήσεις KPMG:

Η ζήτηση για εξαμηνιαία συμβόλαια φαίνεται να έχει σταθεροποιηθεί. Η τάση αυτή αναμένεται να συντηρηθεί και το 2015 και για όσο διαρκεί η δύσκολη οικονομική συγκυρία στην Ελλάδα. Επίσης, η επιλογή εξαμηνιαίας ή και μικρότερης διάρκειας συνδέεται σε ορισμένες περιπτώσεις με την φερεγγυότητα της ασφαλιστικής επιχείρησης, όπως την αντιλαμβάνεται ο καταναλωτής, και το φόβο απώλειας χρημάτων ή και ταλαιπωρίας σε περίπτωση διακοπής των λειτουργιών της.

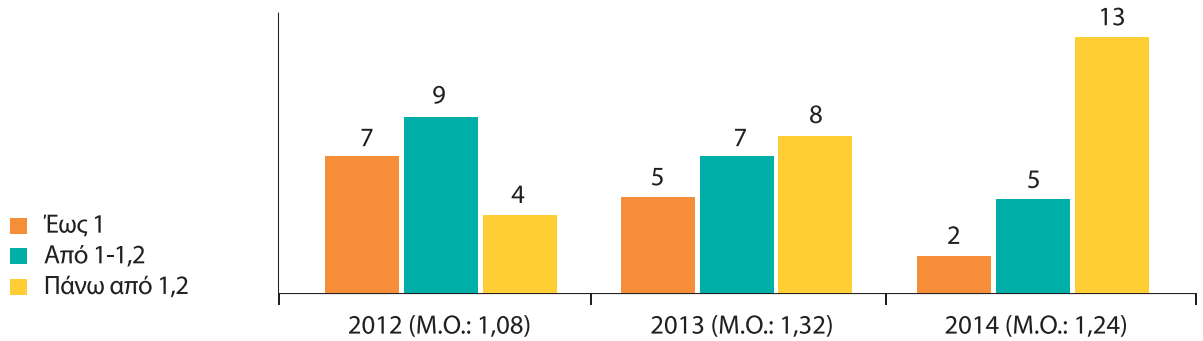
6 Ρευστότητα (Liquidity)

Δείκτες Ρευστότητας

- Το επίπεδο ρευστότητας των εταιρειών έχει αποτυπωθεί μέσω των Δεικτών Κάλυψης των Ασφαλιστικών υποχρεώσεων, σε σχέση με τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία ταχείας ρευστοποίησης, όπως οι χρηματοοικονομικές επενδύσεις, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών, καθώς και οι απαιτήσεις από ασφάλιστρα.
- Στο Δείκτη της Άμεσης Κάλυψης έχουν αφαιρεθεί οι απαιτήσεις από ασφάλιστρα, όπου σε ορισμένες περιπτώσεις δεν είναι διαθέσιμες για άμεση ρευστοποίηση.
- Από την ανάλυση των Δεικτών παρατηρείται μια βελτίωση της ικανότητας ανταπόκρισης των εταιρειών στην καταβολή παροχών στο 2013 σε σχέση με το 2012 αλλά και ελαφρά μείωση το 2014 που ωφελείται κυρίως στην μείωση του ύψους των απαιτήσεων. Ωστόσο, ακόμη και σήμερα, υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες δεν υπάρχει δυνατότητα για άμεση καταβολή ασφαλισμάτων, όπως αυτό απεικονίζεται με τον αριθμό εταιρειών με Δείκτη κάτω της μίας μονάδας.

Δείκτης Κάλυψης Υποχρεώσεων (Current Ratio)

Δείκτης Άμεσης Κάλυψης Υποχρεώσεων (Quick Current Ratio)

Ο Δείκτης Ρευστότητας, όπως αναφέρεται στο σχετικό διάγραμμα με επίπεδο κάτω της μιας μονάδας, υποδηλώνει ότι η επιχείρηση δεν μπορεί να ανταποκριθεί σε εύλογο χρονικό διάστημα στην τακτοποίηση του συνόλου των ασφαλιστικών της υποχρεώσεων, χωρίς τη ρευστοποίηση βραδέως κινούμενων στοιχείων και ακίνητης περιουσίας.

Παρατηρήσεις KPMG:

Οι Δείκτες Ρευστότητας, όπως σχετικά απεικονίζονται παραπάνω, θεωρούνται εξαιρετικά σημαντικοί και υποδηλώνουν στην ουσία την ικανότητα - δυνατότητα, αλλά και την ταχύτητα με την οποία μια ασφαλιστική εταιρεία μπορεί να ανταποκριθεί στην τακτοποίηση του συνόλου των αποζημιώσεων και παροχών στους δικαιούχους.

Όσον αφορά στο Δείκτη της Άμεσης Κάλυψης, παρατηρούμε ότι 5 εταιρείες δεν είναι ακόμη σε θέση να ανταποκριθούν σε περίπτωση άμεσης καταβολής αποζημιώσεων, συμπεριλαμβανομένων και των εξαγορών ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής. Αν συμπεριλάβουμε και τις απαιτήσεις από ασφάλιστρα, παρατηρούμε μία βελτιωμένη εικόνα, αλλά ακόμη και στην περίπτωση αυτή, 2 εταιρείες δείχνουν σχετική αδυναμία να ανταποκριθούν.

Συμπεράσματα

Τα σημαντικότερα θέματα που αναδείχθηκαν από τη φετινή έρευνα, μπορούν να ομαδοποιηθούν ως εξής:

- Σημαντική περαιτέρω **βελτίωση στην κεφαλαιοποίηση και ρευστότητα των εταιρειών** με συνολική αύξηση κατά περίπου ΕΥΡΩ 2 δις την τελευταία τετραετία. Στη βελτίωση αυτή συνέβαλε η σημαντική συνεχιζόμενη κερδοφορία του κλάδου αυτοκινήτου μέσω της παρακράτησης των κερδών στις περισσότερες των περιπτώσεων.
- **Αυξημένη συνολική κερδοφορία** με συντελεστή Κερδών πρό Φόρων προς Ίδια Κεφάλια στο 22% που οφείλεται στη κερδοφορία του κλάδου αυτοκινήτων, στη συγκράτηση του λειτουργικού κόστους και στη διαχείριση των επενδύσεων που προήλθε από την αύξηση της κεφαλαιοποίησης.
- **Σημαντική μείωση του δείκτη ζημιών στην Αστική Ευθύνη Αυτοκινήτου** κατά 12 μονάδες στο 2014 σε σχέση με το προηγούμενο έτος με συνολική μείωση κατά 23 μονάδες στην τετραετία. Οι παρατηρήσεις αυτές επιβεβαιώνονται και από τα στατιστικά στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας με 14% μείωση στο σύνολο των ατυχημάτων και 26% στα θανατηφόρα ατυχήματα στην τελευταία τριετία.
- **Μερική αύξηση των εξόδων πρόσκτησης** που οφείλεται κυρίως στη βελτίωση του δείκτη ζημιών στο αυτοκίνητο αλλά και του αυξανόμενου ανταγωνισμού.
- **Ραγδαία μείωση του ύψους των απαιτήσεων** κατά 50% αλλά και μείωση της μέσης εισπραξιμότητας κατά 14 ημέρες σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Οι απαιτήσεις από ασφαλιστρα καλύπτουν πλέον μόνο το 4% του ενεργητικού με τάσεις περαιτέρω μείωσης λόγω της εφαρμογής της νέα οδηγίας για την είσπραξη των

ασφαλιστρών. Ωστόσο, η τάση μείωσης των απαιτήσεων που παρατηρήθηκε στον κλάδο αυτοκινήτου δε φαίνεται να ακολουθεί και τους λοιπούς κλάδους ασφάλισης για τους οποίους προσφέρεται σιωπηρά μεγαλύτερη περίοδο χάριτος.

- **Συνεχιζόμενη σταδιακή αύξηση των ασφαλιστικών αποθεμάτων** στην Αστική Ευθύνη Αυτοκινήτου που έφτασε πλέον το 230% επί της παραγωγής σε σχέση με το 150% το 2011, που είναι ωστόσο αποτέλεσμα και πολλών άλλων παραγόντων, όπως η μείωση της παραγωγής, την αυξημένη εποπτεία και την βελτίωση αποτελεσμάτων.

Η εφαρμογή του **Solvency II** αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά το σύνολο της ασφαλιστικής αγοράς, αν και τα προβλήματα κατά την εφαρμογή δε λείπουν. Η «προσαρμογή» αναμένεται να συνεχίσει και κατά το πρώτο στάδιο της εφαρμογής. Μεταξύ άλλων, τα προβλήματα αναφέρονται στο γεγονός ότι η νομοθετική κάλυψη μέχρι και τις αρχές του 2016 συνεχίζει να εκκρεμεί, παρόλο που η έναρξη εφαρμογής έχει τυπικά περάσει, η κεφαλαιακή επάρκεια των εταιρειών υπολείπεται σε πολλές περιπτώσεις του ύψους που επιβάλλεται από την οδηγία, ενώ ακόμη δεν έχει διευθετηθεί ξεκάθαρα το θέμα και ο τρόπος λειτουργίας των εταιρειών με καθεστώς Ελεύθερης Παροχής Υπηρεσιών.

Η εφαρμογή της νέας οδηγίας θα έχει επίδραση στο σύνολο σχεδόν των λειτουργιών μιας επιχείρησης και θα επιφέρει **τακτικές επιπτώσεις**, που αφορούν στην καθημερινότητά της, αλλά και **στρατηγικές επιπτώσεις** που αφορούν σε μέσο-μακροπρόθεσμο διάστημα. Τόσο οι τακτικές επιπτώσεις όσο και οι στρατηγικές απαιτούν δύσκολες, πολλές φορές, αποφάσεις που πρέπει να διαταράξουν τη συνήθη λειτουργία της εταιρείας με στόχο τη

διαφορετική προσέγγιση της δραστηριότητάς τους αλλά και τον τρόπο αντιμετώπισης του πελάτη.

Οι διοικήσεις και μέτοχοι των εταιρειών που θα θελήσουν να μετατρέψουν τις παραπάνω αναμενόμενες επιπτώσεις σε προκλήσεις για λήψη άμεσων αποφάσεων θα έχουν και το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι αυτών που απλώς θα κληθούν να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες από τις επιπτώσεις αυτές.

Ο **επανασχεδιασμός** των δομών και λειτουργιών της επιχείρησης, η **επαναξιολόγηση** των προϊόντων και των τρόπων διείσδυσης της αγοράς, η σύναψη νέων **στρατηγικών συμμαχιών** με έμπειρους συνεργάτες και η **καινοτομία** θα πρέπει να αποτελούν την agenda της κάθε επιχείρησης για την άμεση λήψη αποφάσεων στη βάση του νέου περιβάλλοντος λειτουργίας.

Στον τομέα των Απαιτήσεων, η **μείωση του επιπέδου των ασφαλιστρών** δεν θα πρέπει οδηγήσει σε καθυσυχασμό της αγοράς αλλά αντίθετα χρειάζεται να προκαλέσει την οριστική επίλυση του θέματος που είναι η αλλαγή του τρόπου λειτουργίας με **πλήρη προείσπραξη ασφαλιστρών** πριν την έκδοση συμβολαίων σε όλους τους κλάδους, χωρίς εξαιρέσεις. Οι επιπτώσεις από μια τέτοια αλλαγή θα είναι θετικές σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, με βελτίωση του επιπέδου εμπιστοσύνης των πελατών, διότι σε πολλές περιπτώσεις το θέμα του τρόπου πληρωμής μονοπωλεί τις σχέσεις μεταξύ καταναλωτή και εταιρείας - διαμεσολαβητή. Οι **νέες τεχνολογίες** για βελτίωση της εμπειρίας του πελάτη αναμένεται επίσης να βοηθήσουν σημαντικά προς τις σχέσεις πελατών με τους ασφαλιστές, οπότε και αναμένονται νέες συνεργασίες με τεχνολογικά προηγμένες εταιρείες ή start ups στο τομέα αυτό (**Fin Tech**).

Στον αντίποδα, η ενίσχυση της **διαφάνειας** και **φερεγγυότητας** στη λειτουργία και εποπτεία της Ιδιωτικής Ασφάλισης επηρεάζει την αποδοχή των καταναλωτών και ασφαλισμένων επί του καθοριστικού ρόλου που πρέπει να έχει ο ιδιωτικός τομέας στην Υγεία και Σύνταξη των πολιτών. Η **ενίσχυση του προληπτικού ελέγχου** στο σύνολο των ασφαλιστικών επιχειρήσεων δείχνει να ανταποκρίνεται περισσότερο στις σημαντικές ανάγκες και λειτουργία της αγοράς σε σχέση με τον κατασταλτικό έλεγχο, όπου οι επιπτώσεις σε περίπτωση προβλημάτων, είναι σε πολλές περιπτώσεις ανεξέλεγκτες.

Τέλος, στις προοπτικές του κλάδου για την επόμενη περίοδο, και μετά την αποδέσμευση από τα capital controls, θα προσθέσουμε και την εκτιμώμενη **αύξηση των προϊόντων συνδεδεμένων με επενδύσεις** για ενίσχυση και προστασία του εισοδήματος των καταναλωτών, καθώς και τη **σταδιακή συρρίκνωση του αριθμού των εταιρειών** που αναμένεται να συνεχίσει και το επόμενο διάστημα και κατά τα πρώτα έτη εφαρμογής της νέας οδγίας.

Θεωρούμε ότι οι τρέχουσες συζητήσεις για την αναδιάρθρωση και το επίπεδο της οικονομικής βιωσιμότητας της Κοινωνικής Ασφάλισης και Συντάξεων θα οδηγήσει αργά ή γρήγορα στο μοντέλο **Σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)** και στο χώρο της Ιδιωτικής ασφάλισης, το οποίο έχει καθυστερήσει σημαντικά στην Ελλάδα. Η ανάπτυξη αυτού του τύπου συνεργασιών και πρωτοβουλιών θα πρέπει να τεθεί στο επίκεντρο των συζητήσεων για την αντιμετώπιση του ασφαλιστικού προβλήματος διότι αποτελεί ένα μέρος της λύσης που θα αλλάξει και την μέχρι σήμερα προσέγγιση στο θέμα αυτό. Απαιτείται ωστόσο **αλλαγή του τρόπου σκέψης** από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών

μοντέλων, ιδεών και σχέσεων του κράτους με τις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Μια έντιμη **win-win συμφωνία** θα είναι προς όφελος όλων των εμπλεκόμενων και φυσικά των ασφαλισμένων. Η σταδιακή συμμετοχή της ιδιωτικής ασφάλισης **πρώτα στον τομέα της Υγείας** και έπειτα στις συντάξεις θα μπορούσε να βοηθήσει στην απορρόφηση των κραδασμών, δεδομένης και της ελληνικής νοοτροπίας και κουλτούρας.

Σημαντική πληροφορία:

Η ανάλυση των αριθμοδεικτών που προκύπτουν από τις Οικονομικές Καταστάσεις δεν αποτελεί από μόνη της εργαλείο για την αξιολόγηση των επιχειρήσεων ή για τη λήψη αποφάσεων. Η KPMG δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια και ορθότητα των στοιχείων των πηγών πληροφόρησης και τη χρησιμοποίηση των δεικτών ή σχολιασμών πέραν της γενικής ανάλυσης της ασφαλιστικής αγοράς στο σύνολό της και όχι σε επιμέρους στοιχεία ή εταιρείες. Επισημαίνεται ότι ο σχολιασμός των αποτελεσμάτων της ανάλυσης σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί υπαινιγμό για την αποδοτικότητα ή φερεγγυότητα των επιχειρήσεων στην ελληνική αγορά. Η ανωτέρω ανάλυση δεν αποτελεί βάση για επενδυτική επιλογή. Οι επενδυτές ή οι ασφαλιζόμενοι θα πρέπει να συμβουλευούνται από επαγγελματίες του χώρου πριν από κάθε επιλογή τους.

Πηγές πληροφόρησης: Ανάλυση KPMG, Συνοπτικές Οικονομικές Καταστάσεις με βάση την Απόφαση Κ3-4814/2004, τακτικές ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, στοιχεία από εταιρικά και λοιπά web sites.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ KPMG

Η KPMG αποτελεί το παγκόσμιο δίκτυο ανεξάρτητων εταιρειών παροχής επαγγελματικών υπηρεσιών - μελών συνδεδεμένων με την KPMG International, ενός Ελβετικού Συνεταιρισμού. Οι εταιρείες - μέλη της KPMG παρέχουν ελεγκτικές, φορολογικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες. Λειτουργεί σε 155 χώρες με προσωπικό περίπου 174 000 ατόμων παγκοσμίως. Η KPMG παρέχει τα τελευταία 45 χρόνια, ολοκληρωμένες ελεγκτικές, συμβουλευτικές, λογιστικές και φορολογικές υπηρεσίες σε ελληνικές και διεθνείς εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Ο ασφαλιστικός κλάδος αποτελεί έναν από τους κύριους κλάδους εξειδίκευσης και διαχείρισης γνώσης και εμπειρίας της KPMG διεθνώς. Συγκεκριμένα, ο Τομέας Παροχής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών στον Ασφαλιστικό Κλάδο της KPMG για περισσότερα από 30 χρόνια παρέχει όλες τις επαγγελματικές υπηρεσίες σε ασφαλιστικές επιχειρήσεις, θεσμικούς φορείς και εποπτικές αρχές διεθνώς.

KPMG

ΑΘΗΝΑ

Στρατηγού Τόμπρα 3
153 42 Αγία Παρασκευή
Τηλ: 210 6062100
Fax: 210 6062111

Μεσογείων 400B
153 42 Αγία Παρασκευή
Τηλ: 211 1815600

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ν. Κουντουριώτου 2
546 25 Θεσσαλονίκη
Τηλ: 2310 550915
Fax: 2310 543670

e-mail: info@kpmg.gr

www.kpmg.com/gr